

Ukanota,
dieną virš 30°, naktį 18.
Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:56.

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. XLV.

Price 7c

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

Chicago 8, Ill.

Pentkadienis, Sausio-January 24 d., 1958 m.

Kaina 7c

20

VENEZUELOJ NUVERTE DIKTATORIŲ JIMENEZ

VOKIEČIŲ RAKETŲ V-2 PATEKO IR Į AMERIKOS KARIUOMENĖS RANKAS

Amerikiečiai "šį tą pavogė", atsitraukiant iš Nordhausen, bet apsvaigę rusai nepastebėjo

NEW YORKAS. — "Look" žurnalas prie straipsnio, kaip Amerikos armija atidavė Sovietams vokiečių raketų bazę (žiūr. vakarykštį Naujienų No.) išspausdino ir kitą, apie JAV "aukštąją politiką", pasitarnavusią Sovietams raketų ir satelitų srity.

Pirmąjį straipsnį parašė buvęs raudonosios armijos pulkininkas Vladimir Sabinski kartu su Ellsworth Raymond, New Yorko universiteto SSSR santvarkos profesorium, priklaususiu JAV ambasados štabui Maskvoje. Antrąjį straipsnį, kurio santrauka čia paduodame, pateikė "Look" redakcijos štabo narys Peter Van Slingerland.

"Miglotos direktyvos"

Van Slingerland kaltina serijas miglotų direktyvų, dėl kurių Amerika padarė pragaištingą klaidą, perleisdama Sovietų Sąjungai vokiečių raketų paslaptis.

Ištyręs pirmaeilius šaltinius, jis paduoda įvykius, kurie suteikė Sovietams galimybę paimiti į savo rankas raketų paslaptis.

1945 m. bal. 11 rytą 3-čios šarvuotųjų divizijos kovos komanda B. pasiekė Nordhauseną. Komandos šiaurinio sparno vadą plk. John Welborn gavo įspėjimą, kad Nordhausen yra "ko tai nepaprasto". Kartu su pietinio sparno vadu plk. William Lovelady jis rado tunelį, vedantį į Harco kalnus. Šalia buvo sukrauta daugybė V-2 raketų. Vietiniai gyventojai nupasakojo, kad ten po kalnais vokiečiai gamino "fantastinius daiktus". Apie tai painformavo ir JAV žvalgybos viršininkas plk. William Castille.

Netoliese vergų stovykla

Už kelių mylių kovos komanda B užliko likučius koncentracijos stovyklos. Plk. Castille dar prisimena, kad ten buvo suversta lavonų, kaip lentų. Iš išgelbėtų 700 kalinių (kiti iš 22,000 kalinių buvo mirę iš bado, nuo ligų arba sušaudyti), nupasakojo, kad jie dirbo kaip vergai prie V-2 raketų.

Nordhauseno arsenalas buvo ne tik vienintelis montavimo fabrikas V-2 raketų, kuriomis naciai terorizavo Londoną ir kitus Vakarų Europos miestus, ten buvo ir laboratorijos, kur projektavo dar baugesnius raketinius ginklus. Kaliniai, kurie dirbo prie naujųjų ginklų, buvo sušaudyti prieš pat ateinant amerikiečių armijai.

Persikėlė iš Peenemiūdes

V-2 raketų fabrikai ir laboratorijos buvo perkeltos iš Nordhauseną 1945 m. sausio mėn. iš Peenemiūdes prie Baltijos jūros. Ten buvo suprojektuota ir tarpkontinentinė raketa A-9/A-10, kurios pavyzdžiu Sovietai pasigamino didžiąją raketą ir ją panaudojo savo sputnikams iššauti.

V-2 raketų fabrikų viršininku buvo gen. Dr. Walter Dornberger, dabar Amerikoje — General Dynamics Corp. Convair skryriaus mokslinis patarėjas (Convair gamina aviacijai tarpkontinentinę raketą Atlas). Hitleris įsakė mokslininkams sukonsoliduoti dmesį ir įjėgas tik į V-2 raketą.

Dornberger paslėpė dokumentus

Keletą dienų prieš pasirodant Nordhausenė amerikiečių armijai, SS viršininkai įsakė sudeginti visus dokumentus, o mokslininkams pasitraukti į Hitlerio "tvirtovę".

Gen. Dornberger, padedant jo bendradarbiams, kaip Dr. Werner von Braun (jis dabar yra armijos raketų Redstone arsenalo Huntsville, Ala., civilinis direktorius, Jupiter raketos projektuotojas) dideles krūvas dokumentų nesudegino, o paslėpė druskos kasyklose.

Viską palikti Sovietams

JAV armijos kovos grupei B nužygiavus toliau į rytus, atvyko technikos žvalgybos dalinys, vadovaujant majorui James Hamill. Jo viršininkas plk. Holder Toftly (dabar generolas, Redstone arsenalo komendantas) jam perdavė dar aukštesnės valdžios keblų įsakymą: "Iš gauto raštiško įsakymo matyti, kad Nordhausen turi pateikti į Sovietų zoną ir kad visi fabrikai ir įrenginiai turi būti palikti Sovietams. Šie įsakymai buvo nutarti aukščiausiose valdžios viršūnėse. Neoficialiai man buvo pasakyta išgąbenti kiek tik galima medžiagų, nepalikant jokių pėdsakų, kad mes tą vietą apvogėme".

Įsakymą pasirašė gen. Eisenhower

Ką daryti su Vokietijos pramone, pirmą buvo svarstyta Quebec konferencijoje tarp Roosevelt ir Churchillio 1944 m. Jėdu svarstė ir Morgenthau (išdo sekr.) planą paversti Vokietiją kaimiečių tauta be pramonės. Tų metų lapkričio mėn. Europos patarėjų komisija (iš JAV, anglų ir rusų) priėmė tuo reikalu direktyvą.

Ją remiantis 1945 m. birželio 5 d. Berlyne buvo išleistas įsakymas, pasirašytas gen. Eisenhowerio. Ten buvo pasakyta: "Visi fabrikai, krautuvės, tyrimų institucijos, laboratorijos, bandomųjų stotys, patentai, planai, braižiniai ir išradimai turi būti išlaikyti pilnoj tvarkoj ir gerosi sąlygose ir pavesti sąjungininkų atstovams ir tokiems uždaviniams, kokius jie nurodys".

Įsakyme nebuvo pasakyta, kurio sąjungininko atstovams pavesti užkariautą Vokietijos turą. Bet yra žinoma, kad Stalinas Jaltos reikalavo 80% vokiečių pramonės atiduoti Sovietams. Ar Rooseveltas ir Churchillis su tuo sutiko, iš prieinamų dokumentų nematyti. Tačiau Potsdamo konferencijoj 1945 m. rugpjūčio mėn. Sovietų vadai pasakė, kad "dalykas sutvarkytas".

Majoro Hamill nuopelnai

Amerikos raketų ekspertai didžiai vertina nuopelnus majoro Hamill, kuris "pavogė" Sovietams iš Nordhauseno fabrikų apie 100 V-2 raketų ir daug įrengimų bei dokumentų. Ap-

Prezidentas Eisenhower Chicago International amfiteatre, kur buvo surengtas jam banketas. Jis ragauja maistą, kuris buvo paruoštas banketui. Bankete dalyvavo 5,600 žmonių ir didelė jų dauguma sumokėjo po \$100.

IKE PRAŠO KONGRESĄ ĮSTATYMU APSAUGOTI UNIJAS NUO SUKČIŲ

Reikalauja traukti į teisimą socialinių ir kitokių darbininkų fondų išnaudotojus - vagis

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris pasiuntė kongresui septynių punktų įstatymleidybos programą, kurios tikslas yra užkirsti kelią naujos rūšies darbininkų išnaudotojams prilipti prie unių kasų, socialinių, senatvės ir pensijų fondų.

Prezidentas sak, kad unių narių piniginiai fondai būtų tokie permatomi, kaip "auksinių žuvelių stikliniai indai". Jis priminė, kad AFL-CIO užvedė griežtą kovą prieš unių sukčius, vagis ir apgavikus. Tačiau iš kongresinių komitetų tyrinėjimų paaiškėjo, kad šio srity yra įstatyminių spragų, kurios apsunkina kovą su piktos valios žmonėmis unių vadovybėse.

Reikalau finansinių raportų

Priešus prezidento projektus, darbo departamentas iš unių kasmet pareikalautų aiškių raportų apie kasos, visokių fondų stovį ir apie organizacinius darbus. Visos knygos būtų prieinamos kiekvienam unių nariui, o knygu ar pranešimų klastotojai būtų atiduoti kriminaliniam teisumui.

Prezidentas reikalauja įstatymu, kurie garantuotų nariams teisę išrinkti valdybas slaptuose, svaigę nuo užleisto radinio, Sovietų viršininkai to ir nepastebėjo. Maj. Hamill pakrovė Nordhausen 300 vagonų raketų ir medžiagų, dokumentų ir pasiuntė per Antverpeną į Ameriką.

Prieš pat užleidžiant Saksoniją ir Tiuringiją bolševikams, Nordhauseną aplankė dar viena JAV armijos komanda birželio mėn. Bebuvo 24 val. laiko. Amerikiečiai išgabeno vokiečių mokslininkus ir jų šeimas, kurie norėjo pabėgti. Jie išgabeno ir Dr. Dornbergerio paslėptus druskos kasyklose mokslinius dokumentus, 4 dideles dėžes.

Vokiečių raketų paslaptimis pasidalijo ir Sovietai ir amerikiečiai. Bet amerikiečiai apie 10 metų nežinojo, ką daryti su tomis paslaptimis ir vokiečių mokslininkais. Sovietai tuoį sėdo prie darbo, įkinkius į jį ne tik tikslančius vokiečių mokslininkus, bet ir kitų Rytų Europos užimtų valstybių, kur mokslo lygis buvo nepalyginamai aukštesnis. demokratinuose rinkimuose, ku-

V. Vokietija duos leidimą atomirėm, raketinėm bazėm

Išpildys pareigas Nato s-gai, užtikrino Heinrich von Brentano BONA. — Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris Dr. Heinrich von Brentano išdėstė parlamente vyriausybės nusistatymą atominių ir raketinių bazių reikalui.

Jis pasakė, kad Vokietijos vyriausybė nespriešins sąjungininkams (Amerikai) įrengti raketinių ir atominių ginklų bazes bei apginkluoti savo armijas tokiais ginklais.

Vokietija nemananti gaminti atominių ginklų, bet yra numaciusi aprūpinti savo kariuomenę tokiais ginklais, kokie yra reikalingi Nato vadovybės akimis žiūrint. Šitokius išpareigojimus prieš Nato Vakarų Vokietiją yra nusistatę išpildyti, užtikrino užsienio reikalų ministeris.

James Hoffa lieka šoferių prezidentu

Paskirs jam prižiūrėtojus WASHINGTONAS, D. C. — James Hoffa išėjo vėl laimėtoju iš teismo. Federalinis teisėjas Dickinson Letts atmetė 13 unių narių grupės prašymą pašalinti Hoffą iš šoferių unių prezidentų, kadangi jis buvo išrinktas ne rinktu, bet jo ir jo sebrų paskirtų konvencijos delegatų.

Teisėjas Letts buvo laikinai uždraudęs Hoffai perimti iš Dave Becko prezidento pareigas. Ketvirtadienį jis draudimą atšaukė. Hoffa vėl triumfojo.

Teisėjas tik paskirs 3 narių komisiją, kuri prižiūrės Hoffos darbus, kaip šoferių unių prezidento.

Automobiliai vis ilgesni, platesni

Prašo gamintojus "susiprasti" NEW YORKAS. — Meras Robert Wagner pasiuntė, kaip Metropolitan Regional Conference pirmininkas, laiškus penkiems didiesiems automobilių gamintojams, kad jie nebeatytų vis ilgesnių ir platesnių automobilių.

Nuo 1938 metų Amerikos automobiliai nuo 15-16 pėdų ištiso iki 18-19 pėdų. Beje, ir pats Wagneris važiuoja 19 pėdų limuzinu. Ilgi automobiliai užima daugiau vietos gatvėse, kur ir taip nebėra kur jų padėti, jie nebetelpa tarp parkometrų, nes tarp jų dažnai yra tik 20 pėdų tarpas, jų mažiau begalima sutalpinti parkavimo aikštėse ir pastatuose. Jie nebeįlenda ir į senesnės statybos garažus.

Automobilių kompanijos tačiau to nepaiso. Jie tik žiūri automobilių skonio, pagal kurį juo ilgesniais sparnais automobilis, juo gražesnis.

Illinois seimo nariai žada imtis įstatyminių priemonių prieš neribotą automobilių ilgėjimą ir plėtimą. Jie siūlo įvesti mokestį ne pagal motoro jėgą, bet pagal automobilio ilgumą ir platumą.

New Yorke policija suėmė kontrabandininkų gaują iš 15 žmonių ir konfiskavo heroino, kokaino ir kitokių narkotų už \$7 mil. ("vartotojų rinkos" kainomis).

"TAUTOS VADAS" PABĖGO PAS GEN. TRUJILLO, DOMINIKOS DIKTATORIŲ

Laikiną valdžią sudarė 3 kariškiai, 2 civiliai

CARACAS, Venezuela. — Ketvirtadienio rytą diktatorių generolą Marcos Perez Jimenez sėdo su šeima ir palydovais į karinį lėktuvą ir pabėgo pas panašų "idėjos draugą", Dominikos tironą "generalissimo" Trujillo.

Generolo Jimenez kelias į valdžią

CARACAS, Venezuela. — Nuvertasis Venezuelos diktatorių gen. Marcos Perez Jimenez yra pradžios mokyklos mokytojo sūnus, 48 metų.

Karo mokyklą baigė Peru respublikoj. Būdamas kapitonu dalyvavo samokse prieš diktatorių gen. Juan Gomez. Kilus kruvinai revoliucijai buvo nuverstas 1945 m. ir kitas diktatorių gen. Isaias Medina. Prezidentu buvo išrinktas kairiųjų politikas rašytojas Romulo Gallegos. 1948 m., gen. Jimenez pasidarė karo ministru, nuvertus prez. Gallegos. Į prezidentus talkėsi ir gen. Carlos Chabaud. Jis buvo likviduotas 1950 m. Jimenez įlipė į diktatoriaus sostą. 1953 m. parlamentas jį patvirtino prezidentu.

Rinkimai su vienu kandidatu

Pereitais metais gruodžio mėn. Jimenez pakartojo rinkimų komediją, pasiskelbė vėl kandidatų į prezidentus, bet neleido kandidatuoti jokiam kitam konkurentui.

Jo vidaus reikalų ministeris Lanz, pasidėjęs revoliuciją ant rašomojo stalo, pranešė "sensaciją", kad ir šį kartą "laimėjo" Jimenez.

Nelengva duona ir diktatoriui Per pastaruosius 4 metus Pietų Amerikoje buvo nuversti arba likviduoti šeši respublikų diktatoriai.

1954 m. virto Gvatemalos prokomunistinis prezidentas Jacobo Arbenz Guzman. Perversmo ir revoliucijos vadas Castillo Armas, išrinktas į prezidentus, buvo 1957 m. likviduotas komunistų, įsikverbusio į prezidentūros sargybą.

1955 metais Argentinos kariuomenė nuvertė Juan Peron. 1956 m. buvo nušautas Nikaraguos diktatorių gen. Anastasio Somoza, bet jo sūnus pajėgė užimti tėvo vietą. 1956 m. pabėgo į užsienį Haiti diktatorių gen. Paul Magloire. 1957 m. kilo revoliucija Kolumbijoj. Diktatorių gen. Gustavo Rojas Pinilla pabėgo pas Ispanijos diktatorių Franco.

Didžiausias žemės drebėjimas istorijoje

Mongolijoj sukrypo kalnai, upės pakeitė tekėjimo kryptį MASKVA. — Sovietų valdžios laikraštis Izvestija rašo, kad gruodžio mėn. 4 d. žemės drebėjimas Mongolijoje, Gobio-Altajaus kalnuose buvo pats didžiausias istorijoje, panašus į Dantes "Pragarą".

Milžiniški kalnai susmuko, kiti naujai iškilo; upės pakeitė tekėjimo kryptį, atsirado ir naujų upių.

Apie žmonių nuostolius laikraštis nieko nepaduoda. Reikia manyti, kad jie nebuvo proporcingai dideli, kadangi drebėjimas atsitiko kalnyuose, kur žmonių mažai.

Tai buvo vaisius dviejų dienų kruvinos kovos tarp sukilusių piliečių-darbininkų, miestelėnų, studentų ir valdžios saugumo kariuomenės bei policijos. Dviejų dienų kautynėse mažiausia 200 revoliucionierių padėjo galvas, daugiau kaip 1,000 žmonių buvo sužeista.

Liaudis galingesnė už armiją

Naujų metų dieną sukilo prieš diktatorių Venezuelos aviacijos karininkai. Prie jų prisidėjo ir dalis armijos. Bet jie buvo apsupti galingesnių karinių jėgų ir turėjo pasiduoti.

Po to prasidėjo piliečių-liaudies kova su diktatūra, vadovaujant "El Nacional" dienraščio reporteriui Fabricio Ojeda, 31 metų amžiaus.

Buvo suorganizuotas visuotinis streikas, sustabdytas iš didžiausios dalies susisiekimas, uždaryti fabrikai, krautuvės, laikraščiai. Dirbo tik laikraštiniškai pogrindy, gamino atsisaukimus su raginimais į kovą prieš gen. Jimenez. Diktatorių nepagailėjo revoliucionieriams kulkų. Tačiau "sosto" ilgiau nebeįvaldė.

Pirma valdžią perėmė kariškiai

"Tautos vadui" pabėgus, tuoj šalies valdžią perėmė kariškiai junta. Bet civiliai revoliucionieriai su reporteriu Ojeda priešakį pareikalavo priimti į juntą ir jų atstovus ir duoti pasižadėjimą, kad junta valdys tik laikinai, kol bus išrinktas naujas prezidentas demokratišku būdu.

Santykiai tarp karinių ir civilinių revoliucionierių dar pablogėjo, kai saugumo kariuomenė ir po Jimenez pabėgimo paleido ugnį į civilius, sužygiavusius išvaduoti politinius kalinius. Ten žuvo be reikalo dar keliolika žmonių. Kaliniai buvo paleisti. Laikinajai valdžiai vadovauja admiralas Wolfgang Larrazabel. Į ją įėjo 3 kariškiai ir 2 civiliai.

Venezuela laisva po 10 metų

Šitai baigėsi generolo Jimenez kruvina valdžia, prasidėjusi 1948 metais 6 milijonams nelaimingų gyventojų.

Junta tuoį grąžino pilietines laisves, užgnaužtas gen. Jimenez, panaikino cenzūrą, karo stovį, paleido politinius kalinius, pakvietė grįžti į užsienį pabėgusius karininkus ir kitus revoliucionierius.

Minia apsupo ir padegė Venezuelos "geštapo", saugumo policijos, būstinę. Žiauriojo režimo rėmėjai suimti. Jie bus atiduoti teisumui.

Išsigando ir Peronas

Gen. Jimenez buvo įkurdinęs Caracas mieste ir nuverstąjį Argentinos diktatorių Juan Peron, iš kur jis, kaip vienas iš turtinčiausių žmonių pasauly, vadovavo peronistų teroristinei veiklai Argentonoj prieš revoliucinę vyriausybę.

Gavęs žinią, kad darosi rieta, Peronas sumetė lagaminus į automobilį ir pasileido į Kolumbiją ieškoti naujo prieglobsčio.

REDAKCINIS KOLEKTYVAS:
Z. Bilionaitė, G. Musteikytė,
V. Motušis ir V. Šliūpas.

REDAGUOJA: Kolektyvas.
MEDŽIAGA SIŪSTI: Z. Bilionaitė,
4514 S. Talman Ave., Chicago 32, Ill.
Telefonas: FRontier 6-4984

Čikagos skautiškoji kronika

* Dr. Aglinskienė — Akademikų Skautų Sąjūdžio pirminkė automobilio nelaimėje šiek tiek nukentėjo.

* Fil. Br. Kvilkį pasiekė liūdina žinia, kad tėvyneje su šio pasauliu atsiskyrė jo mylimas brolis. Akad. Skautai kartu liūdi su mūsų brangiu filisteriu.

* Vasario 9 d. Jaunimo Namuose įvyksta Lituanos Sk. Tuntio ruošiamas jaunimui Nepriklausomybės šventės Minėjimas.

* Skautams Remti Draugija ir šiais metais ruošia SKAUTORAMĄ balandžio 27 d. Tuo reikalu Dr. Biežio bute įvyko visų tūntininkų ir akad. skautų pasitarimas. Numatyta kviešti pereitų metų lauzvedį V. Bražėną praveisti meninę dalį. P. Kalvaitis bus vakaro tvarkdarys, o A. Aglinskis propagandos vadovas. Skautaramos tikslas bus paremti Čikagos skautus vykstančius į 40 Metų Sukaktuvinę Tautinę Stovyklą.

* Senj. Kestutis Dirks, daktarinis Liet. Stud. Sąj. Čikagos Sk. pirmininkas, įeina į Dr. V. Kudirkos 100 metų gimtadienio minėjimo komitetą.

* Lituanus Remti Komitetas į kurį įs 7 narių įėjo net tryš akademikai skautai (fil. Vyt. Šliūpas — pirm. ir fil. Z. Viskanta su senj. J. Kregždžiu) sėkmingai baigė 1957 m. vaju surinkę ne tik užsibrėžtusius 5,000, bet ir šią sumą dar peržengę su virš 1,000. Ypačingos darbuotės vajuje parodė Los Angeles bei Toronto akademikai skautai su pirmininkais fil. V. Variakoju ir senj. B. Vaškeliu. Gražu, kad akad. skautai daugiausia prisidėjo prie sėkmingo 1957 metų vaju. Tikime, kad ir kitos akademinės organizacijos daugiau sukrus 1958 metais.

* Čikagos tūntų vadovai yra smarkiai pasipikinę dėl 40 metų Tautinės Stovyklos rengimo komisijos Clevelande iškeltos minties ruošti stovyklą švėtimoj stovyklavietėje, kuri atsietų \$3,000 vien tik už išnuomavimą. Tūntininkai jau reikiškė, kad jei negalima jau kelias valandas toliau pavytioti į savo nuosavą 80 akrų stovyklavietę, esančią Michigane, tai geriau Čikagos skautams iš viso tokioje stovykloje nedalyvauti, o ruošti sau atskirą ir tų didelių pinigų nemokėti į kitos organizacijos kasą. Čikagiečiai žada pasiųsti ten tik iš kelių skautų sudarytą reprezentacinę skiltį.

Iš ASS skyrių veiklos

Bostono ASS skyriaus, šiuo metu turinčio 16 narių, valdybą sudaro: senj. G. Kurpis, senj. J. Špakevičius ir B. Banaitytė. Reguliariai šaukiamos sueigos, kurių pagrindine dalimi būna paskaitos arba pašnekesiai su diskusijomis.

Gruodžio mėn. sueigoje buvo nagrinėta tema: "Kultūrinio išsilavinimo reikalingumas šių dienų aplinkumoje". Nėtolimoj ateity numatoma su-

ruošti žiemos iškyla. Ateities sueigose planuojama praveisti klausimų atsakymų "žaidimą", patikrinant žinias bei lavinantis lietuviybės bei visuomeninėje srityse.

Sausio mėn. 12 d. įvyko neeilinė Bostono ASS skyriaus sueiga, dalyvaujant mūsų garbės nariui prof. I. Končiui. Fil. dr. J. Gimbutas papasakojo apie neprikl. Lietuvos akademikų skautų ir bendrai studentų korporacijas, jų veiklą, tradicijas, susirinkimų pobūdį, šventes. Po to buvo diskutuojamos mūsų korporacijų tuometinės apraiškos. Pasiskaityta, kad sveikas, geras tradicijas verta ugdyti ir dabar.

Sausio mėn. Korp! Vytis senjorų sueigoj Vytautas Klemas davė senjoro pasižadėjimą. Naujam senjorui korporacijos spalvas užrišo prof. Končius.

Sausio 10 d. Chicagoje įvyko lietuvių jaunimo organizacijų atstovų pasitarimas dėl memorandumų įteikimo JT ir Amerikos vyriausybei, keliant Lietuvos laisvės bylos reikalus. Vasario 16 proga. Pasitarime ASS atstovavo senj. Vyt. Germanas ir kand. Gražina Musteikytė.

"Puota jūros dugne"

Kaip kas met, taip ir šiais metais Čikagos jūrų skautija ruošia savo tradicinį balių vardu "Puota Jūros Dugne". Kād patekti į "Jūros Dugną", reikia į jį "nusileisti".

O kas ten bus tame "Jūros Dugne"? Visų pirma, jūrų skautės ir skautai bandys naujais motyvais papuošti salę ir pritaikinti mieliems svečiams, kad jie jaustųsi jei ne visai, tai bent gal dalinai kaip jūros dugne. Ten galėsime dar kartą įsitikinti, kad ir šį kartą jūrų skautės ir skautai tikrai mokoje ir sugebėjo padaryti šį tą naujo ir įdomaus. O kaip su programa? Ir programa bus. Kas bus ir kaip bus, tai pamatysime vietoje, atvykę į jūrų skautų balių.

Kiekvienas toks jūrų skautų balius yra didelė finansinė parama mūsų jūrų skautijai.

Kaip jūs visi žinote, jūrų skautai turi laivus, ir kiekvienas toks laivelis nemažai sudeda pinigų. Jo išlaikymas, remontas, bei įvairūs inventorių kas met turi būti papildytas ir atnaujintas, o tas viskas reikalauja pinigų. Net laivo stovėjimas ežere ir tas turi būti apmokėtas. Kur tik su laivu neprisirišk, kur burės nepakelk, kur inkarą neįmesk, tuojau prisistato koks nors pareigūnas ir prašo to "smulkaus" pinigų.

Todėl ir šį kartą jūrų skautija mielai kviečia visus ateiti ir aplankyti mūsų jūrų skautų balių ir jiems sukalti tas "pezetas" tolimesniam buriavimui.

Iki šiol, dėka Čikagos lietuvių visuomenės nuosirdaus ir gausaus jūrų skautų balių apilankymo, jūrų skautai galėjo padengti visas susidariusias išlaidas. 1957 m. jūrų skautai

jų turėjo truputį daugiau, kaip kad kas met. Šventė savo 35 metų sukaktį ir ruošė jūbiline stovyklą.

Senovėje, kuomet ispanai valdė didesnę dalį viso pasaulio laivų, tai "pezeta" buvo svarbus pinigų netik gyvenime, bet ir jurininkams, nes mesdami per bortą pezetas tykiom dienelėm kai vėjo nebuvo, visuomet pritardavo: "Geram vėjui!" Taip ir mes praeime visuomenės neatsisakytį ir išmesti per bortą porą pezetų, kad lietuvių jūrų skautija nenustotų ir toliau pūsti švelnus vėjelis jų tolimesniam buriavimui ir veiklai.

Viskas paruošta ir parengta nusileisti į "Jūros Dugną". Skambus orkestras ir tėtų rėmėjų paruoštas turtingas bufetas ir "gaiva".

Taip jūbilineiais jūrų skautijos metais ir jūbilinejį jūrų skautų balių — "Puotą Jūros Dugne" su gera nuotaika ir geru vėjui! Iki pasimatymo prie "švėtimo kaso".

Visa Chicago skautija ir tėvai maloniai kviečiami atsilankyti.

Staliukus iš anksto galima užsisakyti pas Alf. Snarskį, tel. PR 8-3492.

Rengėjai

Pas Toronto akademikus

* Akademikų Skautų sueigoje sausio 10 d. buvo nagrinėta ASS ideologija. Sekančiai temai pramatyta lietuviškoji literatūra.

* Šiuo metu, sausio 24-26 d. prie Collingwoodo vyksta Toronto akademikų skautų žiemos stovykla. Į stovyklą yra atvykę ir svečių iš Montrealio, bei Čikagiečių atstovauja senj. Rimas Vėžys.

* Dalia Meilutė tvarko "Skautų Aido" meniskąją dalį. Ji šiais metais pradėjo studijas Toronto Karališkojoje Meno Mokykloje.

* Zivilė Nalivaikaitė vaidina u-tu Hart House teatre.

* B. Petrulytė, S. Ramanauskas, E. Bubelis ir A. Banelis kandidatuoja į Kanados Liet. Bendruomenės Toronto Apylinkės Tarybą.

Ir Clevelando akademikai nesnaudžia

Sausio 11 d. sueigos metu buvo pristatyta naujoji sesių ir brolių 1958 metų valdyba: Akademikų Skautų Draugovės vadovaus t.n. Rita Stravinskaitė — pirminkė, t.n. Renė Vizgirdienė — išdininė ir sekretorė t.n. Meilė Leknickaitė.

Korp! VYTIS pirmininkas senj. Rimvydas Minkūnas, vicepirmininkas ir junjorų tėvūnas fil. Steponas Matas, pirmasis sekretorius senj. Vyt. Muliolis, antrasis sekretorius senj. Džinaras Kižys ir išdinininkas junj. Adolfas Melinauskas.

ASS skyriaus pirmininke pakviesta t.n. Birutė Juodienė.

Šiuo metu Clevelando ASS skyrių sudaro 45 nariai (25 merginos ir tik 20 vyrų!), kuriems pereinantis sumaniai vadovavo Jolanta Drasutytė, Jūratė Laikūnaitė, Viktorija Vaivadaitė, Steponas Matas, Vyt. Muliolis ir Vyt. Kamantas.

Šiais metais Clevelande yra sudaromas Centrinis Lituanus Remti Komitetas 1958 metais. Akademikai skautus jame atstovaus Vyt. Kamantas.

S. K. S. pastogėje

* Sausio 12 d. pas v.s. V. Kizlaitį Clevelande buvo Pilėnų sk. tūnto vadijos posėdis. Išklauyti vienetų veiklos pranešimai bei aptarti veiklos reikalai. Pilėnų t-as kartu su Neringos skautų tūntu turės bendrą sueigą vas. 16-jai atžymėti. Skautų savaitės proga norima surengti įprastines vienetų parodėles.

* Sausio 12 vakare pas p. Oną ir pskn. Vytautą Jokūbaičius buvo metinė Clevelando skautininkų ir skautininkų ramovių sueiga. Jaukioje aplinkoje sueiga praėjo didelės šėimos susitikimo atmosferoje. Pasidžiaugta kelių sk. šeimų laime — naujagimiais. Apžvelgta pr. metų skautiškoji veikla bei diskutuoti ateities darbai. Maloniai šeiminiškai p. O. Jokūbaičienė abi ramovės dėkingos už gražų priėmimą, skanias vaišes ir kavutę.

Nauja Vyriausioji Skautininkė

Sausio 12 d. Chicagoje buvo reikšminga Skautų Seserijai diena — įvesdinta į pareigas naujoji Vyriausioji Skautininkė.

Baigusi kadenciją Seserijos VS — v.s. O. Zailskienė atsisveikindama trumpoje veiklos apyskaitoje paminėjo budingus Seserijos Vadijos darbus. Perduodama 40-siais Lietuvos Skautijos jūbilineiais metais Seserijai naujai išrinktajai Vyriausiajai Skautininkei — v.s. Lidijai Čepienei ir jos Pavaduotojai v.s. Emilijai Patvytei, v.s. O. Zailskienė parbrėžė šių dienų skautų vadovės uždavinio svarbą — akcentuoti tautinius idealus bei vertybes ir juos išlaikyti.

Lietuvos kons. dr. P. Daužvardis pabrėžė, kad aukščiausias Seserijos uždavinys — išlaikyti gyvą organizaciją, stiprėti, dirbti tautai ir valstybei bei siekti aukščiausio tikslo — tautos išlaisvinimo. Reik dirbti ne tik savo organizacijoj, bet visur kur tik galima. Baigdamas jis padėkojo buv. VS ir palinkėjo sėkmės pareigas perimančiai.

LSS vyr. dvasios vadas kun. dr. J. Vaisnora kalbėdamas tarp kitko užakcentavo du džiuginančius reiškinius — tautos išlaisvinimo ir lietuviškos skautybės pobūdžio išlaikymą.

Mielų ir skatinančių minčių išgirsta iš eilės kalbėtojų: tėvo pskn. J. Kubiliaus, SJ, LB Chicago apyg. pirm. J. Jasaičio, Chicago Sk. Remti Dr-jos pirm. dr. S. Biežio, ALTS centro v-bos vardu — T. Blins-

trubo, Karių Ramovės pirm. P. Dirksio, mokytojų vardu — A. Gulbinsko, Liet. Stud. S-gos Chicago skyr. pirm. K. Dirksio, Cicero skautų tėvų k-to pirm. Strikienės, LSS Vidurio Rajono vado pskn. A. Banionio, Baltijos Jūros tūntininko ps. E. Vengiansko, Korp! Gintaras vardu vyr. vlt. L. Šlenio. Gauta daug sveikinimo laišku.

Vyr. sktn. Lidija Čepienė, perimdama VS pareigas, pareiškė, kad žiūri į ateitį ir tiesia ranką bei nori pasiekti kiekvieną vadovę, kiekvieną sesę — kiekvienai iš jų padėti. Naujoji Seserijos VS pažadėjusi daugiau pakalbėti po poros metų, kai bus pasibaigusi jos kadencija, dabar gi ji priimanti savo pareigas su šūkiu — VIS BUDŽIU!

Aušros Vartų ir Jūrų skautų tūntų tūntininkės — s. S. Stasiškienė ir s. F. Kurgonienė įteikė gėlių puokštes v.s. O. Zailskienei ir v.s. L. Čepienei. Po iškilmingosios dalies buvo trumpa meninė programa: skautas K. Zapkus, palydimas G. Trečiokaitės pianu, pasmulkavo porą dalykėlių. Vėliau šventės dalyviai buvo pavašinti Chicago skautininkų ramovės užkandžiais.

(sks) 1957 m. baigiantis Worcesterio "Nevėžio" skautų vietininkija išleido šapirografu spausdintą leidinėlį. Malonu pasidžiaugti švairiu spaudos darbu bei prasingomis užsklandomis. Turinyje yra šventiniai sveikinimai, seno vyčio žodis mažiesiems broliams, priminimas apie skautiškąją spaudą, mįslės, Worcesterio skautų sportiškoji apžvalga, išsamus rašinys apie Klaipėdos krašto atvadavimą prieš 34 metus, partizanų daina, juokų kertelė ir kt. Leidinėlio mintį nusako kuklus raginimas jauniesiems skaitytojams: SKAITYK DAUG, BET SKAITYK LIETUVISKAI.

Visi skautai į savo Subatvakarį!

Nepamirškime, kad šį šeštadienį, sausio 25 d. Lietuvių Auditorijos didžiojoje salėje, 8 val. įvyksta Akademikų Skautų rengiamas liūksmas JAUNIMO SUBATVAKARIS. Šokiams gros Auditorijos šokių orkestras. Šokiai bus patvirtinti premijomis ir kitomis dovanomis bei varžybomis, taip kad visi dalyvaujantieji, tiek jauni tiek ir vyresnieji, tikrai bus patenkinti. Visus kviečia Čikagos Akademikai Skautai.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GINSENGO ŠAKNIS

populiari Europoje ir Azijoje
išlaikanti jaunystę ir energiją.

Nuo amžių žinoma kiniečiams, indams, korejiečiams, indo-kiniečiams ir japonams.

Visa šaknis Gensing — \$10.00

Užsisakykite dar šiandien:

WORLD HERB CO., Dept. N. A.
459 — 18th AVENUE, NEWARK, N. J.

Tiabava mieste, Peru respublikoje, įvyko smarkus žemės drebėjimas, kurio metu žuvo 24 žmonės. Čia parodoma motina, kuri griuvėsiuose bando suraminti savo vaikučius.

His birthright

A SHARE IN AMERICA!

Make it pay off for him even more generously through U. S. Savings Bonds

Nobody has a better birthright than an American child.

Born to this land, he shares its abundance and its privileges.

His opportunities stretch from the Golden Gate to the Statue of Liberty in New York Harbor. And he doesn't need a passport to reach any of them.

All he needs are the things that you, his parents, can give him — care, security, a good education for a richer life.

These are the important things you want to save for. And one of the easiest ways to save for them is by investing in U. S. Savings Bonds through the Payroll Savings Plan.

Through this plan, money is set aside for you before you get a chance to spend it. At your company's pay office, you name the amount you can save each payday and it is put into Savings Bonds for you. Here, in its safest form, it can't be lost, stolen or destroyed because the U. S. Treasury will replace your Bonds without charge if anything happens to them.

And you'll be surprised at how quickly your money in Bonds adds up to big things such as the down payment on a home or tuition for four years of college. Series E Bonds now earn 3 1/4% interest when held to maturity, mature in only 8 years and 11 months.

So isn't the Payroll Savings Plan a good way to make sure of your youngster's share in America? Sign up for the Payroll Savings Plan where you work today.

Part of every American's Savings belongs in U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Jaunimo Linksmavakaris

Įvyksta ši šeštadienį, sausio 25 dieną, LIETUVIŲ AUDITORIJOJE, 3133 So. Halsted Street ★ Muziko Vytauto Jančio Liet. Auditorijos orkestras. Pradžią 8 valandą vakaro. ★ Daug linksmybių tiek jauniems, tiek ir vyresniems. Visus kviečia Čikagos Akademikai Skautai.

IŠ DETROITO PADANGĖS

Turime ansamblių

Kenčiantis tautos pastatymas — didžiausias pasisekimas —

Kaj prieš kelio dienas apie statomą montažą „su šimtu aktoriumi“, tai tikėta netikėtai, kad jie visi tikrai bus aktoriai, o ne pilki dalyviai. Dabar jau po spektaklio. Nebe spėliodamas ir reklamuojamas rašau, bet nuosirdžiai vertindamas tai, kas sausio 11 d. tapo kūnų Ukrainiečių salės scenoje ir ką išgyveno bene aštuoni šimtai žiūrovų.

Justas Pusešeris, daugelį kartų pasirodęs su trumpais veikalukais, dažnai montažais, jau seniai visų įvertintas, kaip gabus režisierius. Tačiau jo pastatymuose būdavo tik keletas veikėjų, taip tarp penkių ir dešimties. Šį kartą masinėse scenose dalyvavo virš septyniolikos šimtų veikėjų: aktoriai, choristai ir šokėjai. Jie visi vaidino. Scenoje niekas nestovėjo, kaip įprasta. Scenoje virė gyvenimas, harmoningas, ansambliškas. O juk daugelis dalyvių scenoje buvo arba pirmą kartą, arba yra buvę tik specifiniams uždaviniams atlikti (stovėti, dainuoti chore, išeiti su tautiniais šokiais). Čia jie ne tik dainavo pasigėrėtinai (dirigento Alberto Mateikos nuopelnas), ir šoko tautinius šokius puikiai (vadovės Galinos Gobienės nuopelnas), bet ir pasidavė Justo Pusešerio visumos režisūrai.

Pats L. J. Liutavaro montažinis veiklas Kenčianti tauta yra su stambokais triukmais. Sakysim, tarp pirmojo paveikslėlio ir antrojo (nuo spaudos draudimo laikų iki nepriklausomybės kovų) yra mažiausia 13 metų tarpas, tačiau abu knygnešio Bytauto sūnūs per tą laiką pasikeičia labai mažai, beveik nepasens. Net trečiame paveiksle, veikale pažymėtame „pirmaisiais nepriklausomybės metais“, Bytautų vyresnysis Algirdas dar nevedęs, o tik turi sužadėtinę. Iš antros pusės, Lietuva tiek pažėgusi, kad jau „turime naujus namus, naują mokyklą, pinigų...“, taigi turėtų būti pokrižiniai metai. Ketvirtajame paveiksle 1941 metų trėmimai ir Algirdo duklė jau suaugusi panelė. Be kita ko, ketvirtasis paveikslas baigiasi krikščioniškai suprantamos dangaus pagelbos šauksmu, giesme ir susikonscentravimu į kryžius, o penktame paveiksle visą pusvalandį partizanų vadas sapnuoja pagonišką krivį-vaidilą ir vaidilutes, su visomis nuobodžiomis krivio pranašystėmis apie Lietuvos prisikėlimą. Iš viso, 5-sis paveikslas visiškai išsiskiria iš visos veikalo kompozicijos ir naiviau sentimentalumu vietoj asarų žiūrovą tverčia tik karčiai šypotis. Kas be ko, partizanų vadas gauna slapta pranešimą, kad vasario 16 d. prasidės visuotinis pavergtųjų tautų sukilimas prieš bolševizmą, taigi tą dieną, kai lietuviai švenčia savo nepriklausomybės sukaktį (prisiminkime lenkų įsitikinimą, kad danguje visi kalba tik lenkiškai!...).

Iš paskirų aktorių geriausiai psireiškė Juzė Gričiuvienė (motinos Bytutienės rolė). Ji pirmame ir ketvirtame paveiksle pravirkdė publiką. Arūnas Udris, vaidinęs sūnų Jonelį, pirmame paveiksle buvo silpnokas, bet antrame suvaidino mirštantį savanorį puikiai. Aleksas Gubilas vaidino visur gerai. Kazys Gričius vaidino gerai ir knygnešį Bytutį ir krivį-vaidilą, nors pastaroji rolė buvo ir labai sunki. Dėdės Simo vaidmenį Petras Deveikis buvo nepamainomai puikus ir jo dialogai su Gričiuviene trečiame paveiksle, masinėje scenoje, buvo atlikti kaip tikrų teatrų. Gaila, kad jėdų, gal dėl vietos stokos, tautinius šokius kitiems išpildant, buvo pasodinti scenos pakraščiai ir bent pusė publikos nematomi, nors ir girdimi. Iš svarbiųjų vaidintojų gal kiek silpniau i

savo vaidmenį įsijautė partizanų vadas.

Dekoracijos, kurias piešė Al. Barakauskas ir V. Smagrauskaitė, buvo labai geros ir gausios. Čia tašytų rąstų ūkininko namai, čia kiemas, su aukštais vartais, berželiais, eglaitės miške, kelmiai, gamtovaizdis su ežerėliu — viskas lietuviška, miela ir tikra. Pora smulkmenų, mūsų nuomone, išsiskyrė iš lietuviškų dekoracijų trečiame paveiksle. Tai stiliuota Vytis ant vartų ir Dievo Motinos kopytėlė kryžiuje scenos dešinėje. Vytis, simetringas išsiskojusi į abi puses, priminė ne Vytį, bet lenkų erelį ir tiesiog badė akis savo ryškumui, gi Dievo Motina juoda, ne lietuviška, bet lenkiška, iš Čenstakavos.

Scenos efektai, kaip sužinojome iš veikėjų, pasirūpino pats režisierius. Stebėjomės, iš kur tokie tikri garsai: ar tai bolševikų sunkvežimių burzgas, ar šaudymai, arba šunų lojimas. Pasirodo, kad šie garsai tikrai buvo tikri, netgi šunų lojimas, išgauti mikrofono pagalba ir užrekoruoti. Čia jau nieko pridėti neieškia, o tik dar kartą prisiminti režisieriaus Justo Pusešerio išradimą. Apšvietimas nebuvo dažnai kaitaliojamas, nes nebuvo scenų, kur švito ar temo, bet buvo geras. Ypačiai žavi buvo naktis miške, partizanų stovykloje, penktame paveiksle.

Pradedant kiekvieną paveikslą, išeidavo pranešėja, Danguolė Seputaitė. Švarus balsas, graži lietuviška tarsena. Tik blogas mikrofonas buvo ir pranešėja ne visur galėjo juo naudotis. Nors pirmam paveiksliui pranešimas prasidėjo nuo Vytauto Didžiojo, Baltijos ir Juodųjų jūrų, bet neužtruko ilgiau, kaip pora minučių ir buvo tikrai įspūdingas. Nežinau, kas tekstą paruošė, bet tokie kondensuoti įvardai i kiekvieną montažo paveikslą yra tikrai geri, skoningi ir visada pageidautini.

Pabaigai būtina paminėti šio montažo pastatymo technikinį vadovą, ALB Detroito skyriaus pirmininką Leopoldą Heiningą. Jeigu Pusešeris, Gobienė ir Mateika montažo pastatymui puikiai panaudojo jiems duotą medžiagą, tai šią medžiagą, daugeliu atvejų, parūpino p. Heiningas. Jis ėjo, bėgo, važiuavo, nuo vieno prie kito, vežiojo žmones į repetitijas, rūpinosi salės ir kitais reikalais, iki beveik šimtas dalyvių buvo suprašyti ir sudarytos sąlygos jiems tinkamai pasirodyti.

Nusitęsė mano reportažas, bet dar ir pusė neparašiau, ką reikėtų parašyti. Šią nuostabią 1958 m. sausio 11 d. norėčiau pavadinti Detroito lietuvių ansamblio įkūrimo diena. Pilnutėlė salė žiūrovų gėrėjos pilnutėlė scena veikėjų, kurie taip sutartinai ir su tokiu užsidegimu atliko šį montažą. Mes, publika, laukiame, kad bent po du ar tris panašius pastatymus kasmet mūsų ansamblis paruoštų, kitus pakartotų dienos metu, kad galėtumėm savo vaikus atsivesti. Ta proga patariame susidomėti ir kitoms, aplinkinėms tautiečių kolonijoms: Detroito turime ansamblių!

Alfonas Nakas
*
„Kenčianti tauta“
Š. m. sausio mėn. 11 d. JAV

Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė suruošė puikų vakarą, į kurį atsilankė gausūs būrys žiūrovų ne tik iš Detroito, bet taip pat iš kaimyninio Windsooro bei tolimesnių vietovių — Čikagos, Clevelando, Lansingo, Toledo ir kitur. Savo atsilankymu lietuvių visuomenę parodė didelį pritarimą Bendruomenės dirbamam darbui. Detroito apylinkė jų irgi neapvydė.

Programoje matėme L. J. Liutavaro montažą „Kenčianti tauta“. Montažo režisierius — akt. Justas Pusešeris, dainos — varg. Alberto Mateikos, šokiai — Galinos Gobienės, dekoracijos — Al. Barakausko ir V. Smagrauskaitės, apšvietimas — Algio Šimoliūno, technikinis vadovas — Leopoldas Heiningas, pranešėja — Danguolė Seputaitė.

Penkių paveikslų montaže prieš akis praslenka ilgas Lietuvos istorijos laikotarpis. Čia matome spaudos draudimo metą, kada knygnešiai slapta gabeno knygas į Lietuvą iš Prūsų. Lietuvių nepriklausomybės savanorių kovos žygi, linksmą ir laimingą nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, pirmąjį rusų okupaciją ir trėmimus į Sibirą bei dabartinį gyvenimą žalosiosios gėrioje. Tai patriotinis montažas, stiprinantis lietuvių dvasią tremtyje ir parodantis mūsų jaunimui, kiek daug kančių pakėlė Lietuva ir lietuviai.

Montažą atliko net 74 dalyviai — tai artistai, tautinių šokių šokėjai ir sv. Antano parapijos choras. Reikia sveikinti JAV Lietuvių Bendruomenės pirm. Leopoldą Heiningą ir visą jo vadovaujamą valdybą už sugebėjimą sutraukti tiek daug gražaus jaunimo bendram lietuviškam darbui. Įskaitant ir techninius darbininkus į darbą buvo įtraukti net 94 asmenys. Bravo, vyrai!

Ypač gražų įspūdį paliko nepriklausomos Lietuvos gyvenimas ūkyje, kur pabaigtųjų progą buvo vainikuojamas šeimininkas, skambėjo dainos ir sunkios tautiniai šokiai. O tie rūsy šokėjai ir šokėjos tikrai gražiai šoko. Ne vienas išsitarė, jog dabar mums nereikės importuoti ansamblių iš kitų vietovių. Tikrai linkėtina, kad jie visi kartu kasmet bent po vieną montažą pastatytų. Tikrai neįtariate iki šiol tokio didelio draudimo būrio ramos šventose, bet, turbūt, nematėme ir tokių puikių dekoracijų, kurias paruošė mūsų jauniosios pajėgos.

Montažui pasibaigus malonus jausmas kuteno žiūrovų širdis, žinant, kad visa tai padarė jaunimas — mūsų jaunimas. Turint tokį jaunimą Bendruomenės eilėse, lietuviškos išlaikymo problema skaidrėja.

Po programos didžiulėje ukraiņiečių salėje, kaip lietuviškuose atlaidesuose, vyresnieji ir jaunesnieji linksminosi ir vaidinosi.

Šis vakaras dar ilgai pasiliks visu atmintyje.

Nauja Balso 76-to skyriaus valdyba

Š. m. sausio mėn. 12 d. Detroito įvyko Balso 76-to skyriaus visuotinis susirinkimas, kuriame paašikėjo, kad šis skyrius pereinantis metais Balso centrui pasiuntė 5284 dolerius piniginis ir 1575 svarus rūbų bei avalynės. Dar apie 1000 svarų rūbų yra surinkta, kurie artimiausiu laiku bus supakuoti ir išsiųsti. Už 1957 metus nario mokestį užsimokėjo 416 asmenų ir 9 organi-

zacija. Be to 24 doleriai nario mokesčio gauta už ankstyvesnius metus.

Susirinkimui pirmininkavo buvęs pirm. Petras Pagojus, o sekretoriavo — Vladas Staškevičius. Susirinkimas nutarė iš šiais metais suruošti 2 vakarus, gegužinę ir viešą rinkliavą. Į naująją valdybą išrinkti ir pareigomis pasiskirstė šie asmenys: Kostas Jurgutis — pirmininkas, 12325 Griggs, Detroit 4, telef. WE 4-5224, Roza Ražauskienė — vicepirmininkė, Pranas Marcinkevičius — vicepirm., Kazys Ražauskas — vicepirm., ir rūbų reikalų vedėjas, Vladas Staškevičius — sekretorius, 7130 Webb, Detroit 4, telef. TE 4-0223, Alfons Šukevičius — finansų sekr., Vaclovas Kriaučiūnas — įždininkas, Petras Pagojus ir Albinas Grigaitis — išdų globėjai ir Antanas Sukauskas — kandidatas.

Reikia pasidžiaugti, kad nors susirinkimas buvo negausus, bet gana sklandus ir darbingas, nes susirinkusieji tikrai suprato, kaip didingas ir garbingas yra artimo šalpos darbas ir noriai į jį kibo.

Naujai valdybai tenka palinkėti sėkmės užsibrėžtame darbe.

V. Kutkus

Marquette Bakery
2616 W. 69th Street
Tel.: Walbrook 5-3471

Raguolis — Baumkuchen buvo visų mėgiamiausias pyragas Lietuvoje. Šioje kepykloje galite gauti: Lietuviškų tortų, vestuvėms tortų, Napoleono ir šiaip įvairių tortų, medauninkų, ruginės ir baltos duonos ir t. t.

Chicagiečiai gali atvykti arba užsakyti telefonu.

Vilius Albrechtas.

Kiekvienas žino posakį: „Taupyk juodai dienai!“

Bet ar daug kas iš jūsų taupote dėl saulėtų dienų, dienų kada galėsite įsigyti tą, ko visą savo gyvenimą norėjote: keliauti, kad pamatytum pasaulį, įsigyti nuosavą namą, nusipirkti kur nors pačerejė vasarnamį ir daugelį panašių malonumų?

Tą galite pagreitinti, pradėdami taupyti Universal Savings and Loan Bendrovėje, kur santaupos neša didelius dividendus ir yra apdraustos iki 10,000 dolerių Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

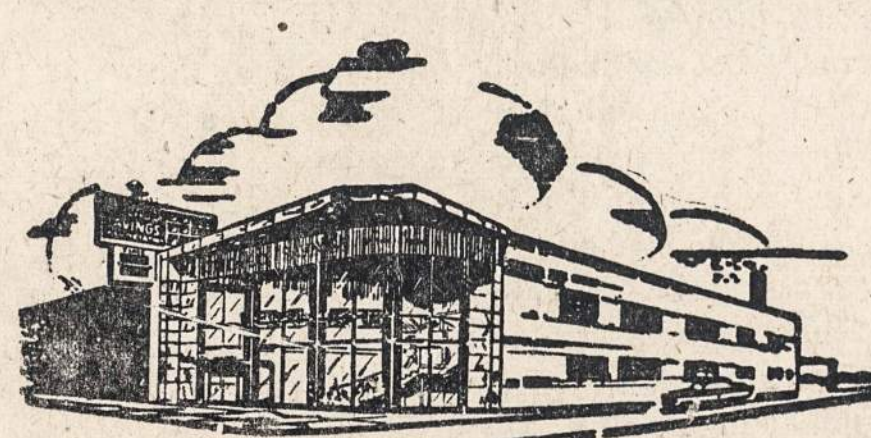
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

T. RYPKEVICIUS, Prezidentas

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois
Tel.: Haymarket 1-2028

ATDARA KASDIEN: nuo 9 iki 4 valandos. Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 valandos. Šeštadienį nuo 9 iki 3 valandos. Trečiadienį uždaryta.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Ave. Tel.: Grovehill 6-7575 Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugaus ir pelningesnis ištisais pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik tai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinint kurioje Suvienuytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus čia.

Rašykite dėl informacijos. Mūsų turas \$21,000,000.00

J. BUDRIK FURNITURE

3241 SO. HALSTED ST.

Žymių išdirbysčių parodos pavyzdžių baldai iš Furniture Mart ir Merchandise Mart specialių užpirkimų

SUTAUPYKITE 30% IKI 70%

Lengvais išmokėjimais

MEGAMŲJŲ VERTYBĖS

3 gab. modern. pilkas setas, dvigubas dresser chest ir su spinta lova	BUVO \$139	DABAR \$ 69
4 gab. modern. pilkas setas, dvigubas dresser, veidrodžio, chest, su spinta lova	BUVO \$169	DABAR \$ 99
4 gab. riešuto užbaigimas mieg. setas, dvigubas dresser, veidrodžio, chest panel lova	BUVO \$325	DABAR \$129
4 gab. Mainline mahog., triplė dresser, chest, lova ir night stand	BUVO \$589	DABAR \$299
4 gab. Joerns pilkas, didelis dresser, chest, lova ir night stand	BUVO \$899	DABAR \$475
4 gab. United triplė dresser, chest, lova ir night stand	BUVO \$589	DABAR \$299
3 gab. French Provincial dresser, chest ir lova	BUVO \$499	DABAR \$249

GYVENAMŲJŲ KAMBARIŲ SETAI

2 gab. Sectional sofa	BUVO \$165	DABAR \$ 84
3 gab. Curved Sectional sofa	BUVO \$235	DABAR \$129
2 gab. Kroehler moderniniai	BUVO \$245	DABAR \$129
2 gab. Pullman sofa, chair foam cushions	BUVO \$425	DABAR \$219
3 gab. Diamond Sectional charcoal frieze Unirall rėmų konstrukcija	BUVO \$499	DABAR \$299
2 gab. Pullman sofa ir kėdė melynų frieze	BUVO \$529	DABAR \$289
2 gab. Kroehler Sleeper sofa ir kėdė, vilnų frieze	BUVO \$489	DABAR \$249
Sleeper sofa Kroehler, 2 miegoti	BUVO \$239	DABAR \$149
Simmons Studio Couch	BUVO \$119	DABAR \$ 59
Atlas Studio Couch	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49

72 dinetės arba valgomojo kamb. setai, 5 šmotų, 7 šmotų, su Formica viršum, chromu įvairių spalvų, įvairaus dydžio po \$29.95 už 5 šmotus ir aukščiau.

105 gaminiai pečiai (plytos) Universal, Tapan, Crown Magic-Chief ir kitų išdirbysčių, po \$89 iki \$225.00.

TELEVIZIJOS SETAI

CONSOLE MODELIAI		
21 col. ZENITH—Space Comm.	BUVO \$389	DABAR \$230
21 col. TRAVLER—žuolės užbaigimas	BUVO \$299	DABAR \$119
21 col. ADMIRAL—Simline	BUVO \$289	DABAR \$159
21 col. RCA VICTOR SUPER	BUVO \$369	DABAR \$189
21 col. RCA VICTOR SPECIAL	BUVO \$299	DABAR \$169
21 col. PHILCO—žuolės užbaigimas	BUVO \$369	DABAR \$175
21 col. GENERAL	BUVO \$299	DABAR \$149
21 col. ADMIRAL—mahogany	BUVO \$299	DABAR \$169
21 col. TRAVLER deluxe modelis	BUVO \$229	DABAR \$129
3-Way Comb. Radio-TV 21" spec. setas	BUVO \$395	DABAR \$235
24 col. MAHOGANY kabinetas TV	BUVO \$399	DABAR \$180

RCA—VICTOR—ZENITH TELEVIJOS Originaliose dėžėse—58 modeliai, mūsų kaina.

Televizijos setai stalo modeliai ir nešiojami

EMERSON — nešiojamas	BUVO \$139	DABAR \$ 89
PHILCO — nešiojamas	BUVO \$159	DABAR \$ 99
21 col. RCA — Oak T. M.	BUVO \$229	DABAR \$169
G. E. — nešiojamas TV, 2-tone	BUVO \$149	DABAR \$109
ADMIRAL 21 col.—T. M. TV	BUVO \$199	DABAR \$139

SALDYTUVAI

ADMIRAL Dual Temp. Upside Down Freezer	BUVO \$499	DABAR \$275
NORGE 8-7 kub. pėdų su shelf door	BUVO \$229	DABAR \$149
FRIGIDAIRE 8 kub. pėdų deluxe	BUVO \$219	DABAR \$169
2-door Comb. Refrig.-Freezer	BUVO \$499	DABAR \$240
PHILCO 2-dr. Comb. Refrig.-Freezer, 14 k. pd.	BUVO \$499	DABAR \$330
G. E. 11 kub. pėdų, Autom. defroster	BUVO \$389	DABAR \$229
FRIGIDAIRE 10.1 kub. pėdų, '58 modelis	BUVO \$369	DABAR \$249
PHILCO 14 kub. pėdų, pilnai autom. 100%	BUVO \$439	DABAR \$290

RADIOS

CLOCK RADIO	BUVO \$ 27	DABAR \$ 16
PHILCO FM-AM RADIO	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49
NEŠIOJAMAS trumpų bangų setas	BUVO \$ 79	DABAR \$ 49
MAZOS STALO RADIOS	BUVO \$ 22	DABAR \$ 11

HI FI SETAI

Conrole import. Kaiser, rad. ir phono. Hi-Fi	BUVO \$299	DABAR \$199
ZENITH console radio-phono. Hi-Fi	BUVO \$299	DABAR \$209
HI FI STALO MODELIO PHONOGRAFAI		
SONIC WEBSTER HI FI, 2 garsiakalbiai	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49
WEBCORE HI FI	BUVO \$ 89	DABAR \$ 54
COLUMBIA su deimantine adata	BUVO \$159	DABAR \$ 59

AKORDEONAI

120 BASU — Specialiai	BUVO \$199	DABAR \$ 99
120 BASU — 4 SWITCH	BUVO \$250	DABAR \$125

DULKIŲ VALYTUVAI

Tank Type ELDORADO valytuvas	BUVO \$ 69	DABAR \$ 24
ELECTRIC BROOM	BUVO \$ 59	DABAR \$ 29
DAVIS Electric Brooms	BUVO \$ 29	DABAR \$ 10
HOOVER pertaityti valytuvai, spec. įrankiai		
iskaitomi be eks. primokėjimo		
HOOVER No. 7 Vacuum	BUVO \$ 39	DABAR \$ 18
HOOVER Tank Type val. vėliausio modelio	BUVO \$ 99	DABAR \$ 51
Constr. HOOVER VACUUM	BUVO \$ 89	DABAR \$ 59
HOOVER Upright Vacuum Cleaners	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49
CADILLAC VACUUM	BUVO \$ 89	DABAR \$ 59
UNIVERSAL VACUUM	BUVO \$ 89	DABAR \$ 39

ŠILDYMOI PEČIAI

SIEGLER gazinis space šildytuvas	BUVO \$289	DABAR \$189
SIEGLER 30 Btu, heats with blowers	BUVO \$239	DABAR \$159
MOORE gaziniai šildytuvai	BUVO \$239	DABAR \$159
COLES hot blast kab. mod. šildytuvai,		
6 kambarių mod. šildytuvai	BUVO \$189	DABAR \$ 89
CAST IRON kab. anglinis šildytuvai	BUVO \$199	DABAR \$ 75

SUVAMOS MASINOS

NEŠIOJAMA siuvama mašina	BUVO \$ 99	DABAR \$ 29
SIUVAMA MASINA	BUVO \$129	DABAR \$ 49
SIUVAMA MASINA	BUVO \$189	DABAR \$ 79

LINOLEUMS

SIMTAI LINOLEUMS, įvairių dydžių, nukirptų ir iš rolių šmotų — 9x12	BUVO \$ 9	DABAR \$4.95
RANKINIAI LAIKRODŽIAI: Benrus, Bulova, Loungines, Elgin, Gruen, 17 akmenų, 21 akmenų, 25 akmenų. Reg. kaina \$71.85. Selfwinding Alarm Clock, pertaityti, garantuoti išlaikyti.	BUVO \$71.95	DABAR \$19.95
Moteriški Jeweled Gold Leaf rank. laikr.	BUVO \$12.00	DABAR \$ 3.95
71 gab. King's National Silverware, patrauklios medinės dėžės	BUVO \$69.00	DABAR \$29.95
Stainless Silverware, 32 gab., dėžėje	BUVO \$24.00	DABAR \$ 8.00
50 gabalų pietum servizas	BUVO \$25.00	DABAR \$12.00

TV PATAISYMAI — CA 5-7237

Atdara pirmą, ir ketvirtą vakarais iki \$9:30—Sekmad. 10 iki 5 P. M. Dėl TV pataisymo telefonuoti CAIumet 5-7237.

J. BUDRIK FURNITURE

3241 SO. HALSTED STREET

Budriko radio valanda iš radio stoties WHFC, 1450 kil., kur girdėsite dainuojant Algirdą Brazilį ir Izabelę Motekaitienę kiekvieną ketvirtą dieną nuo 6 iki 7 valandos vakare.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.
7 cent. per copy, 10c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje metams \$13.00
pusiui metų 7.00
trim mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui 1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$11.00
pusiui metų 6.00
trim mėnesiams 3.50
vienam mėnesiui 1.25

Užsieniuose
metams \$14.00
pusiui metų 7.00
vienam mėn. 1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Mašinos ir gyvasis inventori

Pirmadienį SSRS vyriausybė pranešė Vokiečių Federalinei Respublikai, kad ji leis grupei vokiečių mokslininkų ir technikų, 13 metų dirbusių sovietų valdžiai, grįžti į Vokietiją. Ją sudaro 21 asmuo, fizikai ir raketų specialistai.

Jie buvo pagrobti Vokietijoje 1945 m. ir išgabenti į Suchumą, Gruzijos miestą, prie Juodosios jūros. Kai Bonnos vyriausybė anksčiau teiravosi apie jų likimą, jai buvo pasakyta, kad tie mokslininkai pasirašė su sovietų valdžia 5 metų darbo kontraktą, kuris 1951 m. buvęs atnaujintas dar penkeriems metams. Bet ateinantį mėnesį jie taip pat, kaip ir 33 jų šeimų nariai, gausią vizas ir galėsį važiuoti namo.

Jų darbo ir gyvenimo sąlygos esančios geros. Geros ar ne, tačiau yra faktas, kad per 13 metų jie buvo laikomi nelaisvėje.

Šita grupė yra tik dalis civilių Vokietijos gyventojų, kuriuos sovietų armija ir žvalgyba pagrobė karo pabaigoje ir išvežė SSRS gilumon. Vakar „Naujienose“ buvo paduotas buv. sovietų armijos pulk. Vladimiro Šabinskio pasakojimas apie tai, kaip rusai užtiko tuneliuose po Harz'o kalnais milžiniškus fabrikus V-2 raketoms gaminti su 1,000 mašinų ir daugybe žaliavų; kaip visą šitą turta, kurį buvo radę amerikiečiai ir per savo kvailumą palikę, rusai susipakavo ir išsivežė. Bet bolševikai grąbstė ne tik vokiečių mašinas ir medžiagas. Jie taip pat gaudė vokiečių inžinierius, technikus ir darbininkus, dirbusius prie raketų ir, nesusiję su jais arba nenorėjusius pabėgti pas amerikiečius.

Šitą „gyvąjį inventorių“ sovietų žvalgyba, kartu su mašinomis ir raketomis išsiuntė į Volgos-Dono NKVD skyrių. Iš ten jie paskui buvo skirstomi ir vežami į numatytas jiems darbo vietas. Tuo būdu dalis jų atsidūrė Suchume. Kur dingo kiti, nežinia.

Šitaip Kremliaus diktatūra ruošėsi „taikai“ po to, kai su Amerikos pagalba buvo nugalėta Vokietija. Užuo taršis su vakarų demokratijomis apie laisvės grąžinimą tautoms, kurias buvo paverge naciai, Stalinas skubėjo įsigyti moderniškiausių karo parūkų, kad galėtų užkariauti likusią Europos dalį ir Ameriką. Sovietų armijos pulkininkas jau tada sakė, tyčiodamasis iš amerikiečių, kurie tą grobį jiems paliko: „Bet už 5 ar 10 metų jie vėrs... kada mūsų raketos pradės lėkti per vandenyną“.

Grobuoniški Kremliaus planai neišsipildė. Amerikiečiai neverkia ir, greičiausia, neverks, bet išgąsčio jie patyrė nemažai, kai Rusija pasirodė turinti galingų raketų tolimo atstumo sviediniams šaudyti. Kad ir gana vėlai, bet vis dėlto amerikiečių galvas pasiekė supratimas, kas yra tas buvęs jų „sąjungininkas“!

POLEMIKA IR KRITIKA

Pasipriešinimas sovietams... be gruodžio 17-tos d. (perversmo)

Vytautas Meškauskas

S.m. sausio 15 d. NAUJIENŲ apžvalgoje, aptariantį mano pastabas VIENYBEJE Dr. P. Ancevičiaus paskaitos progą, iškilmingai deklaruojama, kad Naujienų generalinė linija yra tokia: *Lietuvių tautai be demokratijos nėra ateities*. Na, kadangi demokratijos negali įsivaizduoti be laisvos nuomonų pasikeitimo, drįstu dar kiek pasiginčyti. O ginčytis noriu dėl sekantios Apžvalgos pastraipos:

„Galima prileisti, kad nepriklausomos Lietuvos režimas būtų žlugęs, nežiūrint ar jį būtų diktatoriškas, ar būtų buvęs demokratiškas. Tik reikia manyti, kad demokratiškas režimas būtų vargiai *bepasidavęs be pasipriešinimo*, atseit nebūtų taip sumukęs, kaip su smuko Smetonos valdžia“.

Principe sutikdamas, kad kiekvienas diktatorius, anksčiau ar vėliau, daugiau ar mažiau, pasiduoda „asmens kultui“ vilionei bei lieka apsuptys savanaudžių pataikūnų gaujos ir tokiu būdu ilgainiui nė viena diktatūra tautai neišėina į naudą, noriu teigti, kad *specifiiniu Lietuvos atveju*, jei vieton diktatūros paskutiniuos 12 ar 13 metų valdžia būtų demokratiškai rankose, paskutinis aktas vistiek būtų lygiai toks pat. Ir štai kodėl:

Kokių būdu Lietuva galėjo išvengti gruodžio 17 d. perversmo? Atrodo, kad tik tuo atveju, jei min. pirmininkas M. Slezevičius būtų laiku apsižiūrėjęs ir su savo ministerių kabinetu atsisitatinęs, o naują vyriausybę sudaryti, kaip ir anksčiau buvo, krikščionių demokratų — liaudininkų koalicija. Tokia vyriausybė ne tik turėtų daugumą seime, bet turėtų didelių simpatijų už jo sienų. Ją palaikytų didelė įtaką turinti dvasiškija ir pramonininkai bei stambesni ūkininkai, turį samdinių, kurie su nepasitikejimu žiūrėjo į socialdemokratų dalyvavimą valdžioje. Tokioje būklėje ir karininkai nebūtų matę reikalo sukilti. Prileiskime, kad tokia koalicija būtų išsilaikiusi, laimėdama eilę rinkimų, iki 1940 metų.

Per tą laiką kai kuriose srityse Lietuvoje gal būtų padaryta didesnė pažanga, negu Smetonai valdant. Pavyzdžiui, būtų išsivysčiusi geresnė nepriklausoma spauda, rinkiminė kova būtų pasiek-

si aukštesnį kultūringumo laipsnį ir pan. Tačiau apamai paėmus per 12 ar 13 metų sunku pakeisti tautos charakterį ir galvoseną. Sunku, pavyzdžiui, prileisti, kad paskutinis demokratinės koalicijos kabinetas būtų apsiėjęs be tokių vyrų kaip Ernestas Galvanauskas, Kazys Bizauskas, J. Audėnas, K. Jokantas ir A. Tamošaitis, tai yra be tų žmonių, kuriuos krik. dem. ir liaudininkai delegavo į paskutinį A. Merkio kabinetą.

Reikia pastebėti, kad negalima aiškinti, jog tie vyrai neturėję jokios įtakos. Juk K. Bizauskas, min. pirm. pavaduotojas praktiškai buvo Lietuvos užsienio politikos vadovas, nes užs. reik. min. Urbšys nuolat negaludavo. Jei jie manytų, kad Lietuva turinti kitaip elgtis, jie, negalėdami praverst savo nusistatymo, juk galėjo atsisitadinti. O to jie nepadarė. Dėlto reikia manyti, kad jie elgtusi dem. vyriausybėje lygiai taip pat, kaip pasielgė dalyvaudami gen. Černiaus ir A. Merkio vyriausybėse. Paskutiniame posėdyje, svarstant pasipriešinimo ar bent protesto klausimą, dauguma ministerių, jų tarpe K. Bizauskas ir J. Audėnas pasisakė prieš bet kokią pasipriešinimą ar protestą, savo nusistatymą šitaip motyvuodami: „nereikia erzinti sovietų“.

E. Galvanauskas vėliau taip formulavo savo laikyseną: „ne-reikia užbėgti įvykiams už akių“, nors, atrodo, pirmas politiko uždavinys yra bent truputį numatyti ateitį.

Sunku pasakyti, ką iš tikro galvojo kiekvienas to posėdžio dalyvių, ar jie daugiau buvo susirūpinę tautos ateitimi ar norėjo tik išleisti sovietams, kad palengvintus savo asmeninį likimą. Galime tik spėlioti. Ministerio K. Musteikio teigimu, Antanas Smetona savo nutarimą po to posėdžio išvykti iš krašto *motyvavo ne noru pasitrašyti bet kokią dokumentą, kuris padėtų piešti ar kiti būdu įteisinti sovietų okupaciją*. Atrodo, kad kiti tokių „skrupulų“ neturėjo. Tiesa, liaudininkas teisingumo ministeris A. Tamošaitis su Smetona ir Musteikiu buvo nuvykęs iki sienos, bet jos pereiti nesiryzo.

Lieka tik vienas klausimas, kodėl A. Smetona nesiryzo griebtis kokių nors žygių, nespisdamas savo ministerių

ir generolų nuomonės? Juk jis, I. LANSKORONSKIS

galėjo, kaip teigia Raštikis savo atsiminimuose, elgtis kaip vyr. kariuomenės vadas ir kariuomenė būtų jo įsakymu paklausius. Atsakymas yra toks, kad bet koks pasipriešinimas ar protestas būtų tik žestas be didesnės praktiškos naudos. Didžiulė Lietuvos politikų dauguma, nepaisant jų simpatijų ar antipatių demokratijai, buvo įsitikinusi ar norėjo tikėti, kad priešinimasis neduos jokių naudos, sovietai gal Lietuvos ir neprisijungsią, gal duosią vienokią ar kitokią „autonomiją“, o vėliau jau būsią matyti ką toliau daryti. Smetona, žinoma, galėjo bandyti pasakyti per radiją: vyrai, blogai, aš bėgu, bėkit ir jūs, kas galit! Bet galimas daiktas, kad ir toks samymas nebūtų praėjęs dėl atskirų pareigūnų pasipriešinimo. Kaip pavyzdį galiu paminėti tokį atsitikimą. Smetonai su palydovais atvykus į Kybartus, generolas Musteikis skambina į Kauną pasiteirauti apie įvykių eigą. Kalbasi su ministerių kabineto kanceliarijos direktorium Mykolu Žilinskiu. Tas praneša, kad tam tikra delegacija vyksta į Kybartus kalbinti prezidentą grįžti atgal. Musteikiui suabejojus tos delegacijos tikslingumą, M. Žilinskas atsakė, kad prezidentai nesutikęs grįžti, jis būsią persigabentas kaip... „prekė“. Po to A. Smetona su svita pasiskubino prie sienos. Už mėnesio tą pačią sieną perėjo ir Mykolas Žilinskas.

Todėl manau, kad ir kiekvienas kitas Lietuvos režimas būtų kapituliavęs kaip Smetonos be pasipriešinimo ir protesto. Lygiai kaip kapituliavo žymiai geresnės sąlygose ir prieš Hitlerį ir prieš Staliną Čekoslovakijos demokratija. Garbinga žiti už savo principus, bet gyventi norisi daugiau! Kas gi liečia visos tautos nusistatymą, tai aišku tik vienas: milžiniška jos dauguma, nors ir negavusi praktikuoti demokratijos, paragavusi sovietinio režimo, taip jo nemėgsta, kad juo pirmą progą nusikratys.

(Rytoj bus Redakcijos atsakymas.)

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėdami įsigykite prof. Vaclovo Biržiškos „Senųjų Lietuvių Knygų Istoriją“. Knygos kaina: kietais viršeliais \$3.00, minkštais \$2.00.

Užsakymus adresuokite: NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Tarptautinių santykių pastovieji elementai

(Tęsinys)

Žodžiu, ir iš dešinės ir iš kairės rodė žymių einanti prie tikro sambūvio. Taigi ne be pagrindo stojosi klausimas ar Rusija tikrai nusprendė pasukti savo užsieninę politiką nauju keliu ir ar nuosirdžiai yra linkusi *derbybomis su vakarais* ieškoti garbingo kompromiso taikai organizuoti ir saugumui patikrinti. Į tą klausimą nelengva ir šandien atsakyti nei teigiamai nei ir visai neigiamai.

Kurį laiką vyravo dvi prieštaraujančios nuomonės. Vienų pažiūromis nauja sovietų laikysena tebuvo laikinis taktikos pakeitimas arba tik paprasta gudrybė. Rusai pergyveną gilią vidinę krizę ir reikalingi atodūsi. Sovietai pakeitė veidą (ar praėity daug kartų jie nebuvo jo keitę?), bet neįsigijo naujos sielos. Jų tikslai esą nepasikeitę. Netoli esąs laikas, kada jų braškanti imperija pradės plyšoti ir visos problemos savaime išsprendžiančios...

Kiti destalinizacijos matė, bent per pirmuosius dialogus, rusų nuosirdų norą vidaus ir išorinio atslūgimo ir dėjo vilstis į gilią reformą *ateity pakaisiančias ir pačio režimo prigimtį*... Esą reikią skubėti tas naujas ir nesitiktas nuotakas išnaudoti, kad pagaliau būtų galima pasiekti tikro tarptautinio atoslūgio, kurio vaikantis suduždavo geriausios intencijos Stalinui gyvenant.

Pirmoji nuomonė gal tikresnė, ją galima pagrįsti ne vien praėities patirtimi, bet ir *visa komunistine doktrina*. Deja, ne vien mūsų spaudos bendradarbiai, bet ir šiaip intelektualai pritingi komunistinės ideologijos visumą giliau pažinti. Operuodama sekliomis ir plokščiomis bendrybėmis mūsų spauda dažnai visą komunizmo politinę ir socialinę doktriną sutapatina vien su žiaurios diktatūros teroru ir prievartavimu, kunigų ir bažnyčios persekiojimu, komunizmui priešingaujančių asmenų kalinimu ir trimimu. Tų skaudžių neigiamybių pakanka, kad išdidžiai šūktelti: mums nėra ko pasimokyti, mes komunizmą pažįstam iš praktikos! Ta doktrina vis jau suima savin, tur būt, ir kitokių, patrauklesnių už žiaurumą, elementus, kurie masinai milijonines žmonių mases, ne vien beturčius, bedalius, vargdienius, bet ir daugelį in-

tektualų ir jaunimo... Nepažindami komunizmo visapusiško turinio ir nesugebėdami jo doktrinai priešpasyti savąją, turtingesnę ir masėms patrauklesnę, vien tuščiais antikomunistiniais šūkavimais komunizmo nenugalėsim. Šiame straipsny negalima kad ir paviršutiniškai komunizmo esmės paanalizuoti, bet tos „ideologijos“ vienas kitas bruožas, kiek jie siejasi su tarptautine politika, priminti.

Pirmon eilėn niekad nereikia išleisti iš akių SSRS režimo prigimties (partijos aparatūros ir vyriausybės tapatybė), jo struktūros ir *vadų tikėjimu komunizmo įsigalėjimu pasauly*, o taip pat mokėt išskirti esminius SSRS būdingus ir pastovius politikos bruožus. Ta politika suima savin įvairias tekmes, kurių pagrindinės buvo ir tebėra: *grynai rusiška ekspansyvinė ir imperialistinė tendencija* (laužymasis pvz. į atviras jūras per Dardanelus ar Peršijos įlanką), *deformuotas komunizmas ir tarptautinių santykių stalininė*, jei norite, *lenininė taktika ir praktika*.

Tas SSRS visumos kompleksas nevisada vakarų politikų buvo rimtai vertinamas ir suprastras. Daugelis klaidingai suprasdavo ir bolševikinės revoliucijos esmę, lygindamas ar supanašindamas ją su buržuazinės revoliucijos turiniu ir vyksmu. Maskvietiškas komunizmas nėra kraštutinės kairės politinė partija, kaip ją priimta vadinti parlamentarinių santvarkoj ir jos negalima rikiuoti kairiau socializmo. Rusiškasis komunizmas pretenduoja įstovauti visiška ką naujo, — jis pretenduoja būti daugiau kaip kuri nors ekonominė ar socialinė doktrina: jis pretenduoja būti nauja civilizacija plačia žodžio prasme, sąmoningai nutraukianti visus saitus su senomis politinio mąstymo versmėmis, su politinės moralės ligišiolinėmis taisyklėmis ir su politiniais principais, kurie sudaro vakarų tradiciją. Santykiai su Maskvos komunizmu todėl tampa labai sunkūs ir sudėtingi. „Kaip susiklausyti, kada taip sunku susiprasti, ir kaip suprasti viens kitą, kada nieko bendro nebėra, — nebėra nei bendro žodyno, nei vienodai suprantamų sąvokų“. Taip dar prieš kelis metus pastebėjo dabartinis NATO gen. sekretorius P. H. Spaak.

(Bus daugiau)

JONAS AUGUSTAITIS

Po Ispaniją pasivažinėjus

(Ištraukos iš kelionės dienyno)

13. Viename iš liūtų kiemo kambarių rašytojas Washington Irving parašė savo plačiai žinomą veikalą „Tales of the Alhambra“.

Neturėčiau tikslu čia dėstyti toliau likusių Alhambros kambarių suskirstymo bei jų išpuošimo (jų visa eilė yra dar antrame rūmų aukšte) minėti daugybę slap- tų rūmų takų ir kitokių ypatingų įrengimų; suminėčiau tik keletą tokių patalpų, iš kurių galima susidaryti nuovoką apie to meto gyvenimo papročius, architektūros kryptį, tuometinių valdovų polinkius, žodžiu, to laiko kultūros lygį. Pabrėžtina, kad patalpos nėra simetrinės; simetriški yra tik kiemai, kurie su gretimomis patalpomis sudaro vieną architektūros vietą — patalpų surišimą su gamta, kas labai vertinama mūsų laikų architektūroje. Turėdami omenyje, kad šie rūmai yra statyti XII-XIV šimtmečyje, suprasime tų laikų mūrų architektūros pažiūras bei meno lygį.

Antra vertus, kai nuo šio aukšto kalno ir iš tų puikių rūmų pažvelgi žemyn ir pamatai skurdžias lauko akmenų bei molio trobesius, o tais laikais, tik gyvenamus

urvus, gal tik su baltai paženklintais įėjimais, suprantai ano ir šio meto žmonių socialinės padėties skirtumus.

Truputį aukščiau Alhambros, apie ketvertą šimtų metrų nuo jos, stovi maurų karaliaus vasaros rezidencijos pastatai, Generalife, pastatyti 1319 metais. Pastatai daug mažesni ir paprastesni už Alhambros rūmus, tačiau jų aplinka įrengta labai žavingai; keleta terasų su eile maurų stiliaus kolonų, kurios puošniai iškelia antro pastatų aukšto bokštą. Patys vasaros rezidencijos pastatai niekuo ypatingu nepasižymi, tik tas jų tamsrus, galima sakyti, organiškas ryšys su trimis sodų terasomis, ryšys su aplinkuma, ryšys su gamta, sudarydamas vieną bendrą meno kūrinį, teikia labai malonų vaizdą...

Į vasaros rezidenciją patenkama gana siaura alėja, kurią iš abiejų pusių supa milžinai kiparisai; susikibę savo viršūnėmis teikia nuvargusiam keliauninkui gailinantį pavėsį. Už alėjos — didelis kiemas, kurio pakraščiais du takai, apsodinti mirtų žaliavore, eina į pačius vasaros rezidencijos pastatus. Žaliavorė, ypač kampuose, pažvairinta raudonai ir baltai žydinčiais oleandrais ir vijokinėmis rožėmis. Prie pastato kolonų — įvenkinys, kurį įeina vandens kanalas, apsidintas kūgio formos dviejų metrų aukščio kiparisais, tarp kurių švirkščia fontanai. Auk-

ščiau šio kiemo antroji terasa — sodas su vandens baseinu ir fontanais. Čia be įvairių gėlių, aukštaliemenių įvairiaspalvių rožių, baltųjų bei raudonųjų oleandų, žaliųjų kiparisų, benokstantieji apelsinų vaisiai, savo beraudonuojančia spalva išsiskirdami iš tamsiai žalios saulės medžių spalvos sveikina kaitrius saulės spindulius, kurie teikia jiems gyvybę...

Trečioje terasoje viešpatuoja šimtamečiai kiparisai, kokių 2-3 metrų apimties, kurie savo smailiomis viršūnėmis užbaigia šių trijų terasų visumą. Prie jų suoleliai iš karčių — pasėdėti; takeliai — pasivaikščioti ir pasižvalgyti po plačią apylinkę. Iš čia dienos šviesoje matyti snieguotos Sierra Nevada kalnų viršūnės.

Tai buvo rugsėjo mėn. 11 d., rudeni, bet saulė kėpio visu savo smarkumui, tirpdė Sierra Nevada kalnų viršūnių sniegą ir sniokščiančiais upeliais vijo į slėnį. Žydėjo oleandrai, rožės ir noko apelsinai. Vasaros karščių metn šiame žavingame Granados sode daugiau vandens, kaip jo kad būna žiemą.

* * *

Tą pačią dieną, apie 5 val. po pietų, nusileidome su draugu į Granados priemiestį prie upės Darro. Čia smulkių amatininkų ir ūkininkų rajonas. Gatvės siauros (kokių 4 metrų), negrįstos, be šaligatvių ir su gausybe dulkių, kurias čia kelia

visi; tai praėivis, tai į dviratį įsikinkęs asiliuką asmuo, tai čia pat galvėje minkos vertės prekėmis prekiaująs vietinis vaizbūnas. Jei dar kartais pravažiuoja ta dulktėta gatvė koks nors automobilis, tai tirščiausi dulkių debesys dar ilgai kabo ramiam ore...

Pro vartus įėjom į vieną iš kiemų; adrame tvarte, labai ankštai susispaudę, gulėjo 4 liešos karvės, 1 mulas, o kampe — kelios ožkos. Neapsakomai tyankus oras manė išstūmė lauk. Eidami toliau sutikome senyvo amžiaus piemenį vyrą, genantį 14 juodų ir rudų ožkų namo iš kalnų atšlaitių bei javų ražienų ganyklų. Piemu turėjo persimetęs per petį krepšelį, kuriame, matomai, turėjo dienos maistą bei kitokių piemens reikmenis. Mes jį užkalbinome, bet susikalbėti mums nepavyko, nes mes per menkai mokėjomės ispaniškai, o jo ožkos skubėjo per Darro upės tiltą, į priemiestį, nuo jų jis negalėjo atsilikti. Su linksma šypsena veide piemu paliko mus ir nusekė paskui savo ožkas.

Koks milžiniškas kontrastas tarp šio dulktėto, vargingo priemiesto ir tų puosnių, turtingų rūmų, miesto centre...

Visa Granados provincija šandien užima 12,529 kv. klm plotą su 829 tūkstančiais gyventojų, atseit, dukart tirščiau apgyventa kaip Toledo provincija.

Buesching'o geografiijoje apie Portuga-

liją, Ispaniją ir Prancūziją (Erdbeschreibung), išleistoje 1788 metais Hamburg'e, pasakyta, kad tuometinė Granados karalystė, kuriai tais laikais priklausė ir šių dienų Malagos provincija, turi pusę milijono gyventojų. Šandien tik Malagos miestas turi 291 tūkstantį gyventojų, o pati Malagos provincija — 737 tūkstančius gyventojų

Granados karaliaus kanceliariją (administraciją) sudarė vienas prezidentas, 16 patarečių įvairiais administraciniais reikalais, 4 teisėjai baudžiamoms (kriminalinėms) byloms, 4 teisėjai — aukštesiems luomams ir 2 teisėjai — civilinėms byloms. (Šių teisėjų jurisdikcija apėmė ne tik Granadą, bet ir Sevilla, Cordoba, Jaen ir Murcia.) Be to, viena arkivyskupija, kuriai vėl savo keliu priklausė du — Guadix ir Almeria — vyskupai. Arkivyskupas metinių pajamų turėjo 60-70 tūkstančių dukatų; Guadix srities, kurioje dar ir šandien daugelis žmonių gyvena urvuose, — 7 tūkstančius dukatų metinių pajamų, o Almerijos vyskupas — 6 tūkstančius dukatų. Tuo tarpu Malagos vyskupas metinių pajamų turėjo tik 80 tūkstančių pezetų (ne dukatų). Tatai mums suteikia vaizdą, kokios buvo gyvenimo sąlygos prieš maždaug 170 metų. Taigi, tokia karalystė su puse milijono gyventojų turėjo išlaikyti puošnius miestus ir aukštus dignitorius...

Chicagos Lietuvių Tarybos darbuotė

Sausio 15 d. įvyko Tarybos mėnesinis susirinkimas Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont ave. Posėdyje dalyvavo: P. Gaučys, Dr. K. Drangelis, A. Valonis, Dr. A. Rudokas, J. Kundroška, M. Šimkus, V. Mankus, M. Baroniene, K. Mačiukas, J. Pakalka, S. Rauckinas, B. Tubelis, V. Zemaitytis, J. Valaitis, P. Mikelevičius.

Pirmininkas p. Pov. Gaučys atidarė susirinkimą 7:30 v. v. ir paprašė nutarimų sekretorių p. J. Valaitį perskaityti tarimus iš gruodžio 18 d. susirinkimo. Su mažomis pataisomis protokolai užgirtas. Kadangi Tarybos šiuo metu svarbiausia užduotis tinkamai pasiruošti Vasario 16 apvalkšiojimo, kaip 40 metiniam jubilėjui nuo Lietuvos atsikūrimo, tad tuomet susirinkimas daugiausiai ir rūpinosi. Pirmininkas pranešė, kad jau susitarta su Dariaus Girėno ir Don Varnas legionierių postais, kurie įneš vėliavas. Taip jau ir kitos organizacijos yra kviečiamos dalyvauti su vėliavomis, kurios jas turi. Tik būtina, kad vėliavų nešėjai pasirūpintų atsigabenti vėliavų pastolius ant estrados. Kalbėtojais pasizadėjusių tarpe yra: Lietuvos konsulas Chicagoje p. P. Daužvardis; Minesotos valst. JAV senatorius, lietuvių draugas, P. Humphrey; Vilko pirm. Dr. A. Trimakas. Dalyvaus vienas iš Alto viršininkų — dar nesutarta kuris. Taip jau yra kviečiamas Chicagos miesto burmistras Daley. Meninę programos dalį sudarys: Dainavos choras — specialiai šiam pamėnėjimui rengia montažą — vaizdą, režisuoja aktorius Brinka; Alice Stephens kvartetas ir Ateities šokėjų trupė Bruno Sato vadovybėje. Vedama pasitarimai su dainininkais Baranauku bei pakele Likaite, kuris pasisėks gauti, dar nežinoma.

Programon bus įtraukta: skaitymas Nepriklausomybės Akto, pagerbimas žuvusiųjų už Lietuvos laisvę ir tremtyje, skaitymas rezoliucijų ir pasveikinimų. Norima sudaryti programą neperilga, įdomią ir tinkančią tokiam sambūriui.

Išrinkta komisija su Dr. K. Drangeliu — pirminku, susisiekti su lietuvių žymiausiais komersantais, gamintojais, profesionalais, ypačiai pakviesti juos prisidėti su finansine parama, pagal jų išgalę, Lietuvos laisvinimo darbui.

Susirinkimas pravesta rimtai, visiems dalyviams laisvai išreiškiant savo mintis, bei pageidavimus.

Pabaigoje apsisotą prie pačios Tarybos narių reikalų, Chicagos Lietuvių Taryba susideda iš 28 atstovų, susidedančių iš 4 frakcijų po 7 nuo kiekvienos. Tos frakcijos rekomenduoja savo parinktus atstovus metinėje draugijų konferencijoje kaip pasiryžusius, tinkančius ir norinčius laisvinimo darbui. Pasirodo, kai kurie tų atstovų per visus metus neaplanko nei vieno tarybos posėdžio. Tad kam apsiimti? Nutarta 3 susirinkimus nelaukiant skusti juos pristatysiomis frakcijoms, reikalaujant pakeisti norinčiais dirbti. Gal tas pagelbės.

Sekantis tarybos susirinkimas įvyks vasario 5 d., 7 val. vakare, Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont ave., Chicago.

Korespondentas

Lietuvių Tautinės kapinės

Apie Liet. Tautinių kapinių sklypų savininkų susirinkimą pereiną sekmadienį, sausio 19 d. Lietuvių Auditorijoje jau plačiai Naujienose rašyta Korespondento, tad aš čia tik trumpai pabrėsiu savo išpūdžius.

Iš direktorių raportą, kurį perskaitė p. M. Gudelis apie 1957 metais nuveiktus darbus ir turto stovį, paaiškėjo, kad kapinių turtas siekia virš pusės milijono dolerių. Taigi reikia pasidžiaugti, kad kapinių tvarkytojai sugeba kapines tinkamai tvarkyti ir turtą išsaugoti. Gal būt viena iš nedaugelio organizacijų, kuri buvo įsteigta prieš 48 metus ir kuri neturėjo jokių piniginių sukybių, nei vaidų direktorių tarpe. Reikia tikėtis, kad ir ateityje ta pačia linkme bus vedamas kapinių reikalų tvarkymas.

I direktorių sąstatą buvo išrinktas naujas jaunas asmuo, tai Algirdas Mickevičius, čia gimęs ir augęs, ramaus būdo, patriotingas lietuvis. Galima tikėtis, kad jis domėsis šiose pareigose ir praves kelią ir kitiems jauniems darbuotojams, kurie palaipsniui turės užimti senųjų vietas.

Raportė pasakyta, kad 1957 metais Tautinėse Kapinėse buvo palaidota 180 žmonių. Iš viso ten nuo pradžios jau palaidota 6.350 mirę lietuviai. Tai jau didelė minia žmonių ten išsisi...

K. Čepukas

Anglijoje parduodamas Al Capone šarvuotis

Iš Manchesterio, Anglijoje, praneša, kad ten vienas šokių salės savininkas, Tony Stuart, iš Belle Vue zoologijos sodo nusipirko už \$150 buvusio Chicago gengsterių "karaliaus" Al Capone šarvuotąjį automobilį. Savo pirkinį jis skelbsias Amerikos laikraščiuose ir tikis, kad amerikiečiai už tą "relikviją" jam užmokės geriau, nei jis sumokėjo pirkdamas. Automobilis yra 1928 m. kadilakas su neperšaukamais langais, su šarvuotomis sienomis ir bokštelio kulkosvaidžiai įstatyti, šaudant pro užpakalinį langą.

Ieškomi 9 išsigimėliai

Policiją ieško devynių išsigimėlių, apie kurių nusikaltimus šiaurvakarinės miesto dalies miškuose patirta suėmus tūlą Thomas Burns, 19 m. amž., iš 5250 Larned ave. Burnsą apskundė vienas 13 m. vaikas, kurį šis išsigimėlis su antru sėbriu buvę pagrobė, nusivėžė į vieną forest preservą ir ten vertė jį pasiduoti "nėnatūraliam veiksmui", o kai vaikas nepasidavė, tai jie jį mušė ir grąsė.

Tose vietose, prie Lawrence ave. ir Des Plaines upės 1955 m. spalio 18 d. buvo rasti trys nužudyti, nuo 10 iki 14 metų amžiaus, vaikai.

Vinco Krėves kelionė į Maskvą vaizduojama "Pagundoje". Ši idomų aprašymą ir V. Mykoliaičio, V. Maciūno, A. Seno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrė, rasite knygoje "Vincas Krėvė Mickevičius. Jos kaina \$1.00.

Užsakymus adresuokite: **NAUJIENOS**, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

SPORTO PASAULIS

Latviukas Janis Konrads — pasaulio rekordistas

15-metis mūsų kaimynų tautos sūnus, Janis Konrads, praėjusią savaitę pastatė net keturis pasaulinius plaukimo rekordus. Ta proga džiaugiasi viso pasaulio naujieji imigrantai, džiaugiasi ir visi Latvijos žmonės, o mums, kaip broliškos tautos kaimynams, tenka nuosirdžiai pasveikinti ir palinkėti dar aukštesnių viršinių. Smulkiau bus kita savaitė. A.B.

Ir krepšinio taurės rungtynės

Europos futbolo taurės varžybos tarp atskirų kraštų meistrių šiuo metu su ypatingu pasisekimu baigia trečiuosius metus. Ši Paryžiaus sporto dienraščio "L'Equipe" idėja, pradžioje skeptiškai priimta, šiandien gerai tarnauja futbolo žaidimui plėsti, keldama į lygi, sukurkama vis didesnius žiūrovų būrius — juk jau eilę rungtynių stebėjo per 100,000 žiūrovų — artinama įvairių kraštų sportininkus.

Šios varžybos kasmet auga, įsijungiant vis naujiems kraštams, o gal būt, bus dar praplėstos, įtraukiant ne tik miestus, bet ir atskirų kraštų taurės rungtynių laimėtojus. Nežiūrint tai, to paties dienraščio pasiūlymu, jau baigiamos suplanuoti ir valstybinių rinkinių taurės pirmenybės, kurios numatomos įvykdyti per trejus metus.

Toks pasisekimas sugundė ir krepšinio pasaulį. Eilę mėnesių trukę paruošiamieji darbai yra užbaigti, planas paruoštas ir jau patvirtintas. Ateinanti pavasari įvairiuose Europos kampuose krepšinio teisejų švilpukai paskelbs šių varžybų pradžią.

Stebėtina, kad net 23 kraštai pirmam kartui dalyvauti pasizadėjo, tuo bent dalinai garantuodami pasisekimą. Jie yra suskirstyti geografiniu atžvilgiu į 4 grupes. Tų grupių laimėtojai susitiks pusiauabimėje. Esant nevienodam dalyvių skaičiui paskirose grupėse, varžybų formulė yra skirtinga. Grupėje A dalyvaus skaičius mažiausias. Susitikių, Rusija - R. Vokietija ir Lenkija - Suomija, laimėtojai žais del pirmos vietos. Pažymėtina, kad Rusija atstovaus Rygos Sporto Klubas. Grupėje B 6 komandos: Šveicarija, Čekoslovakija, Italija, Olandija, Austrija ir Vengrija. Tų susitikimų laimėtojai turnyro keliu išaiskina du pirmuosius, kurie žaidžia del grupės nugalėtojo T.V. Grupėje C net 8

k-dos: Sirija, Libanas, Rumunija, Graikija, Turkija, Jugoslavija, Bulgarija ir Izraelis. Laimėtojas išaiskinamas paprasta vieno minuso sistema. Ir pagaliau gr. D Liuksemburgo ir Belgijos nugalėtojas žaidžia prieš Prancūziją. Šių rungtynių laimėtojas del pirmos vietos susitinka su Ispanijos - Portugalijos nugalėtoju.

Pirmieji susitikimai įvyks tarp kovo 1 d. ir balandžio 15. Baigminės rungtynės numatomos birželio ir liepos mėn. Žaidžiama po du kartus su kiekvienu priešininku: sykį namuose, antrą pas konkurentą. Jei abi komandos turi po laimėjimą, krepšių santykis išsprendžia nugalėtoją, jei ir šis būtų lygus — žaidžiamos trečios rungtynės to pat aikštėje, kur įvyko antrasis susitikimas.

Štai naujos ir įdomios rungtynės, kurios Europos krepšiniui priduos dar daugiau judrumo.

Ivairios sporto žinios

Įvykstančioms handbalo pasaulinėms p-bėms, kurios bus pravestos vasario 27 ir kovo 8 d. R. Vokietijoje, galutinai susitarta, kad vokiečiai išstato vieną bendrą (rytų ir vakarų) rinkinę, kuri atstovaus Vokietijos spalvoms.

Dailaus čiuožimo Vokietijos meistertystę laimėjo pernykštė nugalėtoja Ina Bauer moterų gr. (16-metė), porinį — Mariaka Kilius - Hans Juergen, o vyrų — Baemmler.

Bor. Dortmund, kuri po trečio susitikimo išplėšė pergale (3:1) prieš rumunų meistrę CCA Bukarest, vasario 12 d. Dortmundu turės tolimesnes ketas rungtynes su Italijos AC Mailand. Atsigrėbimui data dar nežinoma. Šios rungtynės vykdamos Europos kl. taurėi laimėti.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rutulį ir diską: 14,75 ir 45,79 mtr.

1957 m. dar reikia prisegti vieną sprinterį — Telles da Conceicao, kuris Sao Paulo varžybose 100 mtr. praskuto per 10,2 sek. Tai 3-čias bėgikas tų metų eigoje tokį laiką atsiekia.

Latvis Vesmonis Balodis Melbourne laimi rut

LIETUVISKO TEATRO REIKSMĖ TAUTOS KULTŪRAI IŠLAIKYTI

IŠ BALIO SRUOGOS VEIKALO
"LIETUVIŲ TEATRAS PETERBURGE"

("Audra Giedroje" pastatymo Chicagoje proga)

(Tęsinys)

Pirmieji teatro pionieriai

Sino savo rašiniui norėčiau padaryti tokio medžiagos rinkimo pradžią, pirmoj eilėj apsisodamas ties lietuvių teatro pasireiškimo Peterburge, rašo B.S. Nuo Peterburgo pradėjau dėl dviejų priežasčių. Visų pirma, peterburgiečiai buvo mūsų teatro pionieriai. Peterburge prasidėjo lietuviškų vakarų rengimo darbas, ir iš ten nuaidėjo po kitus kultūros centrus ir sodžius.

Lietuvoj pirmas spektaklis įvyko, berods, 1901 metais, o peterburgiečiai jau gerokai prieš šią datą savo teatru džiaugėsi ir lietuviškai afišas spausdino. Tuomet, kai Lietuvoje sunku buvo laukti spaudos draudimo panaikinimo, peterburgiečiai jau organizuoja dramatiškų veikalų — pirmą mūsų literatūros! — konkursą! Peterburge lietuvių kolonija siekė 20-30 tūkstančių galvų, lyginant su kitais miestais tai buvo viena gausiausių kolonijų. Pagaliau, Peterburge dėl lietuvių teatro darbavosi profesionalas artistas — režisierius p. K. Glinskis.

Aktoriai — mėgėjai, pirmoj eilėj, savo darbą mylėjo. Jie dirbo tą darbą pasižvelgę, atiduodami savo laiką ir jėgas, dirbo dėl idėjos, jokių materialinių gėrybių iš to nelaukdami. Dirbo todėl, bent žymi jų dalis, kad darbas teikė jiems tam tikro vidaus pasitenkinimo, kad jie jautė patraukimą į tą darbą.

Pirmieji "vakarai" 1892—1900 m. Netiksliomis žiniomis pirmasis vaidinimas Peterburge įvykęs privačiuose namuose, neviešai, p. Ūso bute 1892 m., bet 1893 metais tai jau tikrai

"lietuviškų vakarų" rengimo ėmėsi kiek seniau įsikūrusi "Labdarininkų Petrapilio lietuvių bei žemaičių Draugija", trumpai vadinti "labdariai". Pradėta šokių vakarų arba "lietuviškų pilselėsminimų", kursų metų vasario 6 d. sudėjau dėl dviejų priežasčių. Visų pirma, peterburgiečiai buvo mūsų teatro pionieriai. Peterburge prasidėjo lietuviškų vakarų rengimo darbas, ir iš ten nuaidėjo po kitus kultūros centrus ir sodžius.

Lietuvoj pirmas spektaklis įvyko, berods, 1901 metais, o peterburgiečiai jau gerokai prieš šią datą savo teatru džiaugėsi ir lietuviškai afišas spausdino. Tuomet, kai Lietuvoje sunku buvo laukti spaudos draudimo panaikinimo, peterburgiečiai jau organizuoja dramatiškų veikalų — pirmą mūsų literatūros! — konkursą! Peterburge lietuvių kolonija siekė 20-30 tūkstančių galvų, lyginant su kitais miestais tai buvo viena gausiausių kolonijų. Pagaliau, Peterburge dėl lietuvių teatro darbavosi profesionalas artistas — režisierius p. K. Glinskis.

Kaip peterburgiečiai vertino savo teatrą

Tų laikų Peterburgo lietuvių tautinio gyvenimo kronikininkas Jasudis rašė:

"Tie vakarai buvo didžiausios svarbos tautiečių žadiniui. Jie suteikdavo dvasinę naudą: patraukdami liaudį prie gražesnių, doresnių pasilinksminimų, ir parodydami gyvų žodžių tą mokslą, kuris kitokių būdų buvo sunkiai prieinamas. Vakaruose galėdavo lietuvių lyg i kokį lizdą suėti, pasipažinti, pasilinksmininti, savo reikalais pasitarti, susitarti vienan ryšin"... Visus juos vienodai žadino ir masino, ta pati tautiškumo idėja. Šitokia pat tvarka vyko koncertai ir spektakliai ir 1896-97 metų bėgyje. 1898 m. įvyko trys spektakliai. Vaidinta vasario 12 d. ir

gruod. 31 d. "Amerika pirtėje" ir deklamuota "Anykščių šilėlis", o spalio 20 d. suvaidinta "Šiaučius ir jo šeimininkas". 1900 m. "labdariai" surengė net penkis "lietuviškus vakarus", kurių du jau buvo koncertai, dalyvaujant Sasnausko ir Pranaicio chorams.

Pirmasis literatūros konkursas

Apie 1900 metus Peterburgo lietuvių bendruomenėje prasidėjo aiškesnė diferenciacija. Kadangi "labdariai" buvo beveik išimtinai turtingesniojo luomo organizacija, kuri juo toliau, juo labiau pradėjo laikytis "fasono", kur prasciokams nebėbuvo patogų dalyvauti ir priimti, 1899 m. įsteigė naują lietuvių organizaciją, pasivadinusį *Petrapilio lietuvių Savitarpinės Pagalbos Draugija*, trumpai "savitarpiečiai", kuriuos susispaudė tu laikų vad. demokratiškas elementas. Ta draugija buvo daug veiklesnė, ir susidėdama iš darbo žmonių, ji mokėjo įeiti į platesnes lietuviškosios visuomenės mases, vadinamas pilksermėgiais. Kai "labdariams" "lietuviški vakarai" buvo tik "patriotinės pareigos reikalas ir labdaros interesas", tai "savitarpiečiams" jie pasidarė būtinybė, mokykla ir tikrasis teatras. Savitarpiečiai inėšė i lietuviško teatro reikalą tam tikrą ideologinį elementą, kas juos paskatino ieškoti geresnių veikalų savo repertuarui, ir 1900 m. gruodžio 3 d. — dar toli prieš spaudos atgavimą! — savitarpiečių dr. jos valdyba nusprendžia padaryti dramatiškų veikalų konkursą! Tai buvo pirmasis konkursas lietuvių literatūroje ir dramaturgijoje. Konkurso komisija buvo: prof. E. Volteris, K. Būga, S. Baltromaitis, M. Palionis, K. Šeškevičius ir J. Zauka.

Artistų mėgėjų būrelis užuomazga. Ta "konkursinė komisija" be to sumanė sudaryti pirmąją artistų mėgėjų, nelyginant aktorių — profesionalų užuomazgą, kuri gimė 1900 m. Ta užuomazga 1902 m. jau savo ratelėje turėjo žokius vaidintojus: K. Buterlevičiūtę, K. Gabulytę, M. Jacinaitę, E. Jurgelionytę, J. Kuraitytę, V. Kvederitę, S. Mošinskaitę, Suveizdytę ir E. Šimelienę. Vyrai: V. Antanaitis, K. Būga, V. Dumbrava, E. Galvanauškas, P. Grigaitis, A. Jasudis, K. Jurgelionis, V. Kuraitis, A. Orentas, M. Palionis, J. Petraitis, A. Purėnas, J. Strazdas, J. Šimelis, A. Urbonas, J. Vaičiulis, A. Varnas ir A. Voldemaras.

Deja, savitarpiečių draugijos valdyba ilgą laiką nenorėjo "artistų-mėgėjų" būreliui pripažinti jų reikalaujamų autonomijos ir būrelis legalizavosi ir tvirtai atsistojo i kojas tik 1904 m. "Sunkios buvo dienos pirmųjų mūsų teatro darbuotojų", pastebi B.S. Nuo 1900 iki 1903 m. labdariai ir savitarpiečiai gyvai lenktyniavo lietuvių teatro augimo istorijoje, nors pastarieji pirmuosius juo toliau, juo labiau pradėjo pralenkti. Vaidinta Vaižganto "Nepadėjus, nėr ko kasti", Gužučio "Ponas ir Muzikai", "Dėdė atvažiavo", "Pabaigtuvės", "Žilė galvon, velniās uodegon", "Aukso veršis", "Neatmezgamas mazgas", "Bezai žydi" ir t.t., o 1903 m., Mikui Petruskui su savo chorą dalyvaujant, pastatyta pirmoji operė — "Kaminorius ir malūnininkas". "Lošikų būreliui" pirmininkavo Vikt. Kuraitis, sekretoriavo Kleopas Jurgelionis, o "prisiėkęs" sufleris buvo Kazys Būga.

Idealizmo laikotarpis

(Šia proga verta įterpti kad ir trumpai, paryškinant B. Sruogos pradžioje pabrėžtą konstatavimą, kaip "lietuviš-

Iš Lietuvių Demokratų Lygos

Baltis-Baltrušaitis indersuotas i Sanitary District

Sausio 17 d. vakare Vyčių svetainėje prie 47 ir Western gatvių įvyko L. D. Lygos susirinkimas, kuriame pirmininkas p. J. Juozaitis (Jatis) plačiai aiškino rinkimines problemas, kandidatu sąstabus i Liet. Dem. Lygos uždavinius. Susirinkę atstovai apgailestavo, kad inž. Rudis negavo iš Demokratų viršūnių indorsavimo jo užsimotai kandidatūrai i kongresmenus. Bet kartu buvo pastebėta, kad kurie bando indorsavimą gauti tik per biznierių ir turtuolių, ignoruodami Lietuvių Demokratų Lygą ir su ja visiškai nekooperuodami, tiems yra daug sunkiau. Nes demokratų viršūnės daugiau dėmesio kreipia i organizuotą veiklą, kokia yra L. D. Lyga.

Tatai kaip tik rodo pavyzdys. Šiame susirinkime paaiškėjo, kad lietuvis p. Baltis-Baltrušaitis, kuris glaudžiai kooperuoja su Lietuvių Demokratų Lyga, buvo indorsuotas demokratų kandidatų i Sanitary District trustees. Vėliau p. Baltis atvyko ir i šį susirinkimą. Jis čia trumpai papasakojo savo biografiją. Jis yra 52 m. amžiaus, vedęs, turi žmoną ir dvi dukreles, jo profesija — namų statyba. Jo plačiai išplėstas biznis apima visą Westchester miestelį ir apylinkes, kur daugumas gyvenamųjų rezidencijų yra jo statybos. Jo tėvai (Baltrušaičiai) kilę iš Suvalkijos. Sūnų tėvai atsivežė i Ameriką dar 5 metų amžiaus ir jis užaugo gyvendamas su tėvais prie 18 st ir Damen ave. Iš čia p. Baltis pradėjo lankyti mokyklą ir verslį verslu, kol pagaliau apsisėjo prie statybos, kuri jam taip sėkmingai vyksta. P. Baltis yra geros iškalbos, gražiai nuaugęs vyras.

Liet. Demokratų Lygos atstovai susirinkime pasveikino p. Baltį su pirmuoju laimėjimu ir palinkėjo nugalėti visas kliūtis ir laimėti galutinius rinkimus.

K. Čepukas

Žiema Chicagoje

Savaitės pradžioje apie 24 valandas snigus, pradžioj šlapdriba, pagaliau patvaresniu sniegu, miestas gavo 5 colių dangą ir, orui nusistovėjus, atrodė, kad balta žiema gali užtrukti keletą dienų. Sniegas pasiekė Chicagą iš Naujosios Anglijos, iš kur jis su audra, lediniu lietu ir pūgomis perėjo per Kansas, Missouri, Iowa, Illinois, Wisconsin ir pietinę Michigan, palikdamas pėdos ir daugiau sniego dangą. Mažiausiai 35 žmonės, devyni iš jų Illinois, žuvo tos sniego audros pasėkoje.

kas teatras" i bendrą darbą jungė kaimiečius ir miestiečius, "prasčiokus" ir inteligentus. Faktas, kad lietuvių studentai, kiek jų tais laikais buvo, ir buvo ta druska arba cementas. Ir Peterburge iki 1903 m. lietuvių studentų, bent tiesiai atvykusių iš kaimo, vargu buvo. Faktas, kad tais metais, baigęs Marijampolės gimnaziją, atvažiavo Pijus Grigaitis, kurs, apsigyvenęs pas čia dažnai minimo Kuraičio tėvus, įsijungė i savitarpiečių veiklą, kuriems jis ir įstatus paruošė, ir kaip vienintelis tuo laiku veiklus studentas, buvo įtrauktas i jau susiformavusio vaidintojų ratelio veiklą, o ratelis jau patraukė i Miką Petruską perimti iš Pranaicio chorą, ir pradėjo žvalgytis rimtesnių tautinių ir ideologinių požiūrių veikalų lietuviškiems pastatymams. Voldemaras bent iki 1905 m. tebebuvo gimnazistas, ir keli kiti Peterburgo lietuvių teatro istorijoje buvę veiklus dalyviai buvo arba dar gimnazistai, arba šiaip apsišvietę jauni darbininkai, darbininkės. J. Pr.) (Bus daugiau)

Geri metai statybai

Demokratų senatorius Sparkman (Ala.) kalbėjo trečiadienį namų statytojų sąjungos susirinkime Hilton viešbuty. Jis gal ir esąs per optimistiškas, bet esąs įsitikinimo, kad šie 1958 metai bus statybai žymiai geresni, negu pereinieji metai.

Statybos, o per tai viso ūkio atkūtimui daugiau pagelbės kongresas, negu Eisenhowerio vyriausybė, kuri tokius klausimus rįsanti per lėtai, su pasivėlavimais. (v)

SUSIRINKIMŲ IR PARĖNIMŲ PRANEŠIMAI

Liet. Žagarės klubo metinis susirinkimas įvyks sekmadi. sausio 26 d. 1 val. po pietų Vengliausko svet. 4500 So. Talman Ave. Malonėkite visi nariai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi išgirsite raportą iš knygų revizijos komisijos.

—J. Keturakis, rašt.

LB Marquette Parko apylinkės valdyba ateinančią sausio 26 dieną, 11:45 val. šaukia metinį apylinkės narių susirinkimą, kuris įvyks Marquette Pk. parapijos mokyklos litanistikos klaseje, 6820 So. Washtenaw Ave. Kviečiami visi nariai atvykti ir prašomi bendruomenei nepriklausai apsilankyti ir įsirašyti.

Apylinkės V-ba. Lietuvių Bendruomenės Chicago apygardos atstovų suvažiavimas šaukiamas vasario 2 d., 11 val. Lietuvių Auditorijos patalpose. Pagal LB statutą apygardiniai suvažiavimai šaukiami kiekvienais metais. Šiame suvažiavime bus svarstomi Liet. Bendruomenės darbai 1958 metais, kaip Liet. Bendruomenės vykdomųjų organų rinkimai, Pasaulio Liet. Bendruomenės seimas, Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties minėjimai. Apylinkių pirmininkai arba įgaliojimai padarys apylinkių veiklos pranešimus. Suvažiavime pilnateisium nariu dalyvauja visų apylinkių pirmininkai ir po vieną atstovą nuo 20 apylinkės narių.

LB Koresp. Chicago Lietuvių Suvalkiečių D-ja šį šeštadienį, sausio 25 d. 7 val. vak. rengia metinį vakarą Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Programa atliks suvalkiečių žinomos veiklės J. Burokienė, O. Juozaitienė ir P. Kulšienė, kurios suvaidins juokingą veikulitą. Be to bus sudainuota dainų ir šokiams Hank's muzika. Kviečia rengėjai ir valdyba.

STANLEY GERCHUS
610 W. 35th Street
Mirė 1958 m. sausio 21 dieną, 6:30 val. ryto, sulaukęs 41 metų amžiaus. Gimęs Cherry, Ill.

Paliko nuliūdę: žmona Donna, duklė Gean Ann, patėvis Jonas Bartkus ir daug kitų gimiinių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Petro Gurskio koplyčioje, 659 W. 18th St. Šeštadienį, sausio 25 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios i Dievo Apeizdos parapijos kapinaitę, o po gedulinių pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Stanley Gerchus giminės, draugai ir pažįstamieji nuosiirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime i suteikti jam pastutini patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: žmona, duklė, Patėvis ir kiti Giminės.
Laidotuvių direktorius Petras Gurskis. Tel.: SEeley 3-5711.

WILLIAM PETROWSKI
Tucson, Arizona
Mirė 1958 m. sausio 19 dieną, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoj, Raseinių apskr., Tita-venų parap., Vaigslųj kaimė. Amerikoj išgyveno 55 metus.

Paliko nuliūdę: žmona, Stella, sūnus William, marti Julie, 3 anūkai; 2 seserys: Anna, švogėris Alphonse Dombrowski; Ursula Kazwell ir jų šeima, brolis Stanley Petruskas, brolinė Helen ir jų šeima, pusbrolis William Petruskas ir jo šeima. Lietuvoje liko 2 broliai: Kazimieras ir Pranas Petruskai ir jų šeima; daug kitų gimiinių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue. Šeštadienį, sausio 25 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios i Giminė Panelės Svenciaus parapijos kapinaitę, o po gedulinių pamaldų bus laidojamas St. Mary's kapinėse, 67th ir Homan, Evergreen Park.

Visi a. a. William Petrowski giminės, draugai bei pažįstami nuosiirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime i suteikti jam pastutini patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: žmona, Sūnus, Seserys, Brolis, Pusbrolis ir kiti Giminės.
Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: REpublic 7-8600.

LOVEIKIS
Telegrama i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Ortsmouth 7-9020

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LIŪDESIO VALANDOJE SAUKITE

MAŽEIKAS and EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS

6845-S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčia arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAFayette 3-9851

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAFayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Donald A. Petkus

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

PILNAS LAIDOJIMO PATARNAVIMAS SU KARSTU: nuo \$285, \$390, \$495, \$585, \$690, \$795, \$880, \$995 ir daugiau.

1410 So. 50th Ave.
Telefonas: TO 3-2108-09
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 South Western Avenue Tel.: GROvehill 6-2345-6
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE.

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE

1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

"NAUJENAS" SKAITO VISU RIAI. JIE ŽINO, KAD NAU-
SROVIŲ ŽMONĖS: DARBINI- JENOS PADUODA TEISIN-
KAI, MOKSLININKAI, VAL- GIAUSIAS ŽINIAS IR GE-
TYBININKAI, DVASININKAI, RIAUSIUS RASTUS.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, JANUARY 24, 1958

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN,- TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248
(i vakarus nu) California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną Ketvirt. 9:00 ryto iki 8:00 val. vak.

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli traukai — kraujai kraustymo traukai)
Ligų metų patyrimas — Rigas i sažiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WILlbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo
Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00,
o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6246 SOUTH WESTERN AVE CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 3-7576

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAFayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CINCERO 50, ILLINOIS
TOWNhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Gary sutvarkė palaidus vaikus

Gary, Ind., jei nuo 10 val. vakaro iki 5 val. ryto gatvėse bus pastebėti nepilnamečiai vaikai, tėvai gaus papildomai iki \$300 arba iki 180 dienų kalėjimo. Toks įstatymas buvo priimtas miesto tarybos pereinamajame seanso. Pagal šį potvarkį, visi nepilnamečiai, rasti gatvėse po naktinio laiko, bus laikomi "delinkventais", su sąlyga, jei įrodys, kuriuo reikalu pasiliko gatvėse po to laiko.

Illinois rinkimai

Valst. sekretorius Charles F. Cardpentier paskelbė pilną sąrašą kandidatų įteiktųjų prašymus įvairioms valstybės pareigoms, į kurias primariniai rinkimai įvyks ateinančių balandžio mėnesio 8 dieną. Bus renkami: valst. išdininkas, viešųjų instrukcijų superintendentas, atstovai į valst. kongresą, valst. centr. komitetininkai (committeemen), valst. senatoriai ir atstovai į general. asamblėją. Kandidatus į visas vietas išstatė respublikonai ir demokratai. Iš lietuviškų pavardžių visame sąrašė randama tik: Anthony Rudis, 9339 S. Oakley Ave., Chicago, Ill., for representatives in Congress, demokratų sąrašė.

"Sputnikas" nusileidžia

Antrasis rusų "sputnikas" su Laikos ralonu perskrido Chicago trečiądienį 6:23 val. popiet, lygiai 3 minutėmis anksčiau numatyto laiko. Adlečio planetariumo direktorius Albert Shatzel, kurs tą sputniką sekė, pareiškė, kad jo orbita trumpėja sparčiau, nei buvo apskaičiuota.

Sputnikai rodo JAV politinį atsilikimą

Dr. Harold Urey, Nobelio premijos laureatas, Čikagos universiteto fizikas, pasakė, kad Amerikos atsilikimas nuo Sovietų sputnikais, pareina ne tiek nuo Amerikos mokslinio lygio, kiek nuo atsilikusios politinės vadovybės.

Atsakinėdamas į klausimus žydų bendruomenės centre, Dr. Urey pareiškė, kad ir prezidento Einijos kalba (atidarymo kongreso sesijai) nebuvo užtikrinanti, neišsami. Užuo koncentruojasi į mokslininkų paruošimą, ar nebūtų geriau susirūpinti, kaip atieiti vyriausybės vadovų. Toks buvo šio garsaus mokslininko patarimas. (v)

Namuos kilus gaisrui vaikus mėtė pro langus

Mažiausiai 15 žmonių sužeista, kai sprogmui įvykus staiga užsidegė 4 aukštų apartamentinis namas 4215-17 Lake Park ave. ketvirtadienio rytą apie 3 val. Šeši ar daugiau vaikų buvo pro langus išmesti į gatvę, kur juos susirinkę žmonės pagavo. Suage, bešokdami pro langus, susižeidė. Daugumai išbėgo į namus, kiti 19 laipsnių šalči.

Gretimos taverne barmenės, Bob Gamble, išbėgęs smarkų sprogmą ir išgirdęs laukan, pamatė, kad apartamentinio visos frontas liepsnoja. Ugnis veržėsi iš 2, 3 ir 4 aukšto. Suaukta 10 policijos skvadronų ir 7 gaisrininkų ambulansai nukentėjusius greit nugabeno prieglobti.

Namas buvo perdirbtas į apartamentinį ir jame gyveno apie 75 šeimos. Sprogimo priežastis nenustatyta.

M. Grinienė

vakar, 75 metų gimimo sukaktį, savo gausios šeimos suka. Josios dukters Josephine Budrikenės namuose, 3343 South Halsted St., buvo suruoštas minėjimas, kuriame dalyvavo visos jos dukters su šeimomis ir sūnus. Visi palinkėjo didelę šeimą išauginusiai motinai kantrybės, ištvermės ir geriausios sveikatos.

Per klaidą pardavė sprogstantį žibala

Apie 200 policininkų, gaisrininkų ir civilinės gynybos tarnautojų trečiądienį turėjo skubaus darbo, perspėti apie 150 šeimų miesto vakarinėje dalyje, kuriems iš Martin stoties, 1000 S. Sacramento ave., per klaidą vietoje gazolino buvo parduotas pavojingas kerosino ir gazolino mišinys. Iš parduotų 1,300 galionų apie 800 galionų buvo beregint gražinta. Policija ir gaisrininkai važinėdami gatvėmis skelbė sirenomis, skubėjo į pirkusių namus ir perspėjimus davė per radijo stotis. Viena šeima jau buvo besirėmianti išeiti degtuką savo krosniai pakurti, kai lauke išgirdo sireną ir perspėjimą. Visi laiku perspėti ir niekur nelaimės neįvyko.

Patirta, kad tokio mišinio pardavimui buvo pripiltas 4,000 galionų tankas. — Lietuvos Vėliavos Darbuotojų Sąjunga Šalies — pirm. S. Adomaitienė, vicepirm. B. Rakauskas, sekret. B. Macevičius, ižd. E. Rukšienė, valdybos narys Z. Viskienė, š. m. vasario 2 d., 3 val. po pietų, šaukia labai svarbią sąjungos narių visuotinį informacinį susirinkimą Jaunimo Centre, 5600 So. Claremont Ave. Bus įdomus valdybos pranešimas ir visi susirinkę turės bendrai apsvaistyti kitus aktualius veiklos reikalus. Laukiama atvykstant į susirinkimą ir tų scenos darbuotojų, kurie sąjungai prijaucia, bet dar nėra jos nariai.

Dainininkės Callas triumfas Čikagoje

Pasaulinio garso sopranas Maria Meneghini Callas buvo Romos publikos išvaryta iš miesto, tiksliau iš operos už kaprizus — ji po pirmo veiksmo nutraukė dainavimą "Normos" operoj. Tačiau šis skandalas nei kiek nepakenkė jos triumfui Čikagos operoj, kur trečiądienio vakarą ji davė koncertą labdarybės naudai — Alliance Francaise instituto labui. Iš Čikagos ji išvažiavo į New Yorką dainuoti Metropolitan operoj. (v)

Istatymų leidėjai dveiose tarnybose

Valstybės gynėjas Adamowski surado 5 atstovus iš Illinois valstybės seimo, kurie kartu užima valdininkų vietas kitose valdinėse įstaigose.

Adamowski tvirtina, kad įstatymų leidėjai neturi teisės užimti antras tarnybas valdinėse įstaigose. Jie su tuo nesutinka. Dalyką spres valstybės aukštasis teismas. Prieš tai Adamowski buvo paskelbtas 29 Illinois seimo narius, turinčius pašalines tarnybas. (v)

Pranešimas!

Siuntiniai pasiekia Lietuvą ir kitus kraštus per 2-8 savaites. Jūs galite siųsti visokius savo daiktus ir pirkti pas mus: kostiumams, paltais, suknelėms medžiagas, laikrodžius, akordejonus, deimantinius peilius stiklinius ir kitokias prekes. Prekių ir patarnavimo kainos neaukštos. Pasiųskite nors vieną siuntinį bandymui ir įsitikinsite mūsų geru patarnavimu. Reikalaukite informacijų

WORLD PARCEL SERVICE, 3322 So. Halsted St., Chicago, 3322 Tel. 7-0677 (J. Karvelio prekybos patalpose). (Sk.)

TRUMPAI

— Dr. P. Kisieliūsus paaugojo 25 dol., sudarydamas vieną premiją, kuri, kartu su kitomis premijomis, bus paskirstyta tarp konkursą laimėjusių jaunųjų lietuviškų talentų, dalyvaujančių š. m. sausio 26 d. koncerto muzikinėje programoje Jaunimo Cent-o patalpose. Koncertą ruošia lietuvių sekcija veikianti prie Imigrantų Globos Lygos (Immigrants' Protective League). Koncerto pradžia — 3-30 val. po pietų, ši sekmadienį.

— Aušra Giedroje, trijų veiksnių linksma komedija, vaidinama Čikagos Lietuvių Draugijos metiniam rengimui ateinančių sekmadienį, sausio 26 d. 3:30 val. po pietų Lietuvių Auditorioje. Veikiantieji asmenys yra Antanas Kupetys — vaidina Paul Miller; Agnė, jo žmona — vaidina Juzė Gulbinienė; Katrė, jų duktė — Eleanor Zapolis; Jonas Bertasius — Edwardas Radvila; Jono Bertasius sūnus — Juozas Ulevičius; senmergė Magdalena, Bertasius duktė — Petronėlė Petravičiūtė-Miller; Bertasius duktė Barbė — Dalia Beinoraitė; Mikas Grigaitis — jaunas aktaras — Ričardas Ukrainas; Kupečio tarnas Raulis — Nikodemus Mičius. Režisuoja Bronius Macevičius.

— Frances Hardy (mergautinė pavardė Deltuvaitė, iš Westville, Ill.) buvo prezidento Eisenhowerio patarnautoja prie stalo per banketą, įvykusį jo ir ponios Eisenhower garsai perieita pirmadienį tarptautiniame amfiteatre, Chicagoje. Jos tėvas, Jonas Deltuva iš Westville, yra senas naujienietis ir geras Dr. Grigačio pažįstamas. Banketą aptarnavo 2,200 padavėjų (waitresses).

— Lietuvos Vėliavos Darbuotojų Sąjunga Šalies — pirm. S. Adomaitienė, vicepirm. B. Rakauskas, sekret. B. Macevičius, ižd. E. Rukšienė, valdybos narys Z. Viskienė, š. m. vasario 2 d., 3 val. po pietų, šaukia labai svarbią sąjungos narių visuotinį informacinį susirinkimą Jaunimo Centre, 5600 So. Claremont Ave. Bus įdomus valdybos pranešimas ir visi susirinkę turės bendrai apsvaistyti kitus aktualius veiklos reikalus. Laukiama atvykstant į susirinkimą ir tų scenos darbuotojų, kurie sąjungai prijaucia, bet dar nėra jos nariai.

— Ateities šokių grupė dalyvaus iškilmingame p. S. Barcus Radijo programos 25 metų paminėjime vasario mėn. 2. Sokolų salėje. Grupė šoks "Senio polką", "Malūną" ir "Sadutę". Plati ir graži koncerto programa bus atlikta žymių solistų. Prašomi visi skaitlingai dalyvauti.

— Vyru Kvartetas, kuris pasivadino "Gintaras" vardu, dalyvaus P. S. Barcus 25 metų Radijo Programos vedimo sukaikties koncerte vasario mėn. 2 d. Sokolų salėje 4 val. p. p. Kvartete dalyvauja: tenoru Ant. Peškys, ten. Bronius Jančys, Baritonu Albertas Snarskis ir bosu Jonas Avelis. Jis duos pirmą kartą kelias dainas, tikimės, kad jį sužavės publiką.

— Feliksas Jūras š. m. sausio mėn. nusipirko 15 apartamentų mūro namą adresu 6332-38 So. Parkside Ave. Pardavime tarpininkavo P. Leonas Real Estate įstaiga.

— Chicago jūrų skautijos tradicinis metinis vakaras "Puota jūros dugne" įvyks š. m. vasario mėn. 15 d. Western Ballroom salėje. Įdomią programą atliks jūrų skautai ir skautės. Dekoracijos pagal jūros dugno egzotiką.

— Jonas Jonikas, plačiai žinomas namų statybos kontraktoriaus Marquette Parke su savo gražia simpatinga žmona Aleksandra pereiną savaitę išvyko kelioms mėnesiams į saulėtą Floridą, kur žada applanstyti savo draugus bei pažįstamus ir apvažiuoti gražiausias Floridos vie-

RENTING IN GENERAL Nuomos
NAMŲ SAVININKAI! PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI NEMOKAMAI
Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitame patarnavimui skambinti Prospekt 8-2234.
Varpas Real Estate 5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI Geri baltavėdžiai nuomininkai. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co., 6001 So. Kedzie. P. Prospekt 8-5353

ISNUOMOJAMAS didelis ir gražus miegamasis kambarys viename vyru. Jei nori, tai ir vakariene galėtų pataisyti. Prie neįėjus poros, arti 63rd ir Crawford Ave. PO 7-5659.

RENDON 2 dideli nemušiniai kambariai 3-me aukšte. Šiluma, šviesa ir gasas duodama. 4513 S. Wood St. Savininkas bus vietoje šeštadienį. Dėl informacijų šaukti E. Every 8-7366.

ISNUOMOJAMAS 3 kambarių butas vedusiu porai arba pavieniams. Yra dušas. Prie gero susisiekimo, saugi vieta. Kartu parduodami geri baldai už pirmą teisingą pasiūlymą. 3512 S. Lowe Ave., 2 aukštus iš kiemo

BUSINESS CHANCES Biznio Progos
PARDUODAMA valykla-siuvykla, geras biznis, kampinė siuvykla, 5 didelių kamb. butas, prieinama nuoma. Yards 7-1001

PARUODAMA gerai veikianti groserinė. Svarūs, moderni įrengimai, vėsinama. Nustatyta pigesnė pardavimo kaina. 5 kambarių butas užpakalyje. Savininkas susidomėjęs kitais reikialais. Telefonuoti FRontier 6-5366.

PARDAVIMUI BIZNIS su namu geroje vietoje, Brighton Parke 4140 So. Maplewood Ave.

PAINTERS AND DECORATORS Melytojai ir Popieruotojai
DAŽOME naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoravimas, sales ir kt. JONAS BLEIRYS Skambinkite: PRescott 9-0225

AUTOMOBILES-TRUCKS Automobilių — Sunkvežimių
VIKTOR KOSZCOS lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas.
CALL-ME-MOTORS Co. 5759 So. Western Ave. PR 8-9533 Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

— Operos mįslus choras, besirengias "Fausto" pastatymui, pirmą kartą pasirodys ši šeštadienį vakare per Operos Bilių, atlikdamas meninę programą dalį. Muz. Vladas Baltrušaitis baliuje diriguos abu chorą — operos moterų chorą ir mišrųjį operos chorą. Programą ves Vacys Petrauskas. Operos balius įvyksta Western Ballroom salėje, 3504 Western ave., pradžia 8 val. vakaro. Baliaus pelnas skiriamas "Fausto" operos pastatymui ateinančių kovo mėnesį.

— Benita Brazis, Betty Brazis, Carol Churas, Virginia Churas, Catherine Baties, Nerija Linkevičiūtė, Carol Obler, Joan Obler, Petronėlė Paulauskaitė, Joana Vaicekauskaitė, Virginija Valonytė, Liucija Venclovaitė ir Bernadette Piežaitė dalyvaus jaunųjų talentų koncerto programoje ši sekmadienį, sausio 26 d. 3:30 val. po pietų Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave. Koncertą rengia Lietuvių Komitetas Immigrants' Protective League paremti.

— Įvairių Cicero organizacijų atstovai vasario 16 minėjimo komisijos pirmininku išrinko Dr. P. Kisielių, vicepirm. kun. Patlabą ir J. Šulaitį, sekretorium — Dr. Z. Aškilį. Minėjimas bus šeštadienį — vasario mėn. 22 d. parapijos salėje. Pakvestas ir jau sutiko atvykti Dr. Adomaitienė, kuris skaitys paskaitą. Bus pakartota Krūmino "Pa-baigtuvės", kuriose dalyvauja vietos tautinių šokių būrelis, chorai ir artistai — scenos męgėjai. Režisuoja muzikas Linas. Visas pelnas nutarta skirti AL Tarybai.

— Egzaminai Baigiasi! Studentiškam jaunimui tai džiugi naujiena, o ypač tiems, kurie nekantrauja atvykti į Jaunimo Linksma vakarą ši šeštadienį, 8 val. Lietuvių Auditorijoje rengiamą Čikagos Akadem. Skautų žiūti gražiausias Floridos vie-

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui
TAVERNA-ROOMING HOUSE biznis geroje vietoje. Viename — taverne, salė, virtuvė (1 aukšte) ir moderniškas 8 kamb. butas antrame aukšte. Kitam name (7 metų) — 8 mod. įrengti ir pilnai apstatyti nuomojami kambariai. Rūšys, 5 karų garažas. Pajamų \$1,000 ir mėn. Kaina \$39,500. A. Reklaitis.

5 KAMB. (3 mieg.) 4 metų mūr. namas, tik 2 bloki nuo Marquette Pk. Šildymas alyva. Garažas. \$18,900. A. Katilius.

TURI BŪTI SKUBIAI parduotas 10 metų 6 kamb. mūr. namas Marquette Pk. Apacioj 4 kmb. (2 mieg.); viršų kitas tualetas ir 2 kmb. su atskiru įėjimu. Aut. šildymas. Naujas 2 karų garažas. Visi kambariai gana erdvūs. Tikrai \$22,500. A. Linas.

GRAŽIAI UZLAIKYTAS netoli Kedzie 2/6 ir biznio patalpa (dab. — maisto krautuvė). Šildymas garu — stokeriu. Gražūs butai po 3 mieg. 2 aut. mūr. garažas. \$42,000. A. Sirutis.

PRIE LIETUVIŠKOS MOKYKLOS ir bažnyčios Marquette Pk. 6 kamb. mūr. bungalov. Karštu vand. aut. šildymas. Dvigubas garažas. \$22,000. A. Reklaitis.

\$100 I DIENĄ! Didelė ir graži taverne ir 5 kamb. butas arti Ashland ir 47-os Rūsyje salė poldviamis. Salia namo 250 pėdų sklypas, kurį galima metu naudojamas bižnui. Viskas tik \$28,000. A. Katilius.

2 SKLYPAI po 30 pėdų, prie 85-os ir Winchester. Kampinis \$7,000, greitas — \$6,000. A. Reklaitis.

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71ST STREET Visi telefonai: WALbrook 5-6015

Jei reikia paskolos namui pirkti arba statyti, tai užėikite pas mus. Noriai duosim paskolą. Skubiai ir teisingai patarnausim.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MARQUETTE PARKE 13 butų mūrinis, 3 po 5 ir 10 po 4 kambarių, garu šildomas, stokeris. Centrinis pajamų \$14,000. Galima perimti paskolą už 5%.

GAGE PARKE 38,500 už 4 butų gražų mūrinių, centrinis šildymas alyva, aluminijaus langai, kilimai, šaldytuvai ir kiti priedai.

4x4 kampinis mūrinis ant patalpos sklypo. Centrinis alyva šildymas, mūrinis garažas. Metinių pajamų \$5,280. BRIGHTON PARKE

3 butų mūrinis. Visai naujas centrinis šildymas. Tuščias butas. Galima sutaupti, perimant \$13,000 paskolą. Tikrai \$20,000.

\$23,000 už 3 butų mūrinių 2 po 5, 1x2, centrinis šildymas dujomis, aluminijaus langai ir kt. BRIDGEPORTE

5 butų mūrinis, 5x4 kamb. dukomis šildymas. \$16,000. Lengvos pirkimo sąlygos.

KITUR Pajamų med. prie 50th ir Western Ave. 4 ir 5 kamb. Moderniški įrengtas vidus, šildymas dujomis, garažas. Kaina \$15,500.

13 butų mūrinis prie Hamilton Pk. (3 po 5, 9 po 4, vienas — 3 bt.), garu šildymas, stokeris. Dvigubas sklypas. \$12,000 metinių pajamų. Imokėti apie \$15,000.

KUTRA - NORKUS REAL ESTATE-INSURANCE NOTARY PUBLIC TVARKOME INCOME TAXES 2405 West 51st Street WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

MARQUETTE PARKE 3 AUKŠTŲ mūrinis, 3 po 5 kamb., platus sklypas, naujas stokeris garais šildymas, modernios vonios, 3 mašini mūrinis garažas. \$235 mėnesinių pajamų ir butas savininkui. \$38,900.

GAGE PARKE gražus 5 kamb. mūrinis bungalov ir 3 kamb. butas rūšyje, nauja gasu radiatoriais šildymo sistema, apsauga nuo potvynių, garažas su overhead durimis. \$20,900.

GRAŽUS 6 kamb. geltonu plytu namas, plytelių vonia ir du tualetai, kabinėtinė virtuvė, moderni alyva šildymo sistema, kuri vasara pakeičiama vėsinimu, aluminijaus langai, 2 mašini garažas. \$17,900.

PASTITERAUKITE mūsų namų sąrašė ir įsitikinkite pirkinčių gerumų!

VARPAS Real Estate, Insurance, Notary Public 5916 SO. WESTERN AVENUE Prospekt 8-2234

BRIGHTON PARKE. Geras med. 3 butai: 6, 5 ir 2 kamb., central. alyva šildymas, \$210 pajamų, viena buta tuoj galima užimti. Kaina tik \$18,500.

Mūr. 2 po 4, centr. šildymas viename butui, arti autobusų ir bažnyčias, gražūs kambariai.

Mūr. 6, 3, biznio patalpa ir 5 kamb. atsk. namukas, 68 p. sklypas, centr. šild. arti susisiekimo ir mokyklos.

SV. KRYŽIAUS PARAPIJOJE Imok. 6 butai, dujomis šild. 2 butai, kitai — alyvos pečias, \$250 pajamų, mažai imokėjimas. Paskubėkite.

Turime namų ir bižnui visur. Parpiname paskolas geriausiomis sąlygomis ir rimčiausiose įstaigose. Tvarkome visų rūšių draudimą. Notarizuojame dokumentus. Pildome income tax pareiškimus.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui
5 KAMB. 8 METŲ rezidencija, vienas blokas nuo Marquette Pk. Šildymas alyva. 2 karų garažas. \$20,000. A. Katilius.

I VAKARUS nuo Marquette Parko mūr. 4 metų 5 kamb. (3 dideli mieg.) namas. Moderniška virtuvė ir šildymas. \$18,000. 1 1/2 karo garažas. Tik \$18,000. A. Linas.

GEROJE MARQUETTE Pk. vietoje 6 kamb. bungalov. 4 kamb. butas baseamente ir dar vienas kamb. pastogėje. Apsauga nuo potvynio. Garažas. \$25,500. A. Katilius.

7 KAMB. (4 MIEG.) 6 metų moderniška įrengtas med. namas. 60 pėdų sklypas. Arti 78th ir Cicero. \$15,000. A. Sirutis.

LABAI GRAŽUS mūr. namas Marquette Pk. 24. Aut. alyvos šildymas. Dvigubas gar. \$28,500. A. Reklaitis.

6 KAMB. REZIDENCIA. Tikrai 2 bloki nuo Marquette Pk. Šildymas gasu. 2 karų garažas. \$19,500. A. Katilius.

GRAŽIAI REMODELIUOTAS 6 k. mūr. bungalov Marquette Pk. Rūsyje ekstra graži ir didelė virtuvė. Karštu vandeniu gaso šildymas. Garažas. \$18,400. A. Sirutis.

7 KAMB. (4 MIEG.) mūr. bungalov geram stovyje Chicago Lawne rajone. Mod. virtuvė ir vonia, karštu vandeniui gaso šildymas, žiem. langai. Garažas. \$21,500, arba pasiūlymas. A. Reklaitis.

PILDOME INCOME TAKSAS P. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71ST STREET Visi telefonai: WALbrook 5-6015

41 FLATO mūrinis, \$40,700 metinių pajamų. Inesti tik \$9,000, o likusi suma kaip nuoma.

BEVERLY HILLS 6 metų mūrinis, 12 flatų po 4 kamb. Metinių pajamų \$18,300. Galima perimti 3% morkičių.

Daktaras skubiai parduoda puikų 12 flatų mūrinių. Metinės pajamos \$12,200. Kaina tik \$72,000.

Vienų metų senuosius pirkus ir labai modern. 6 flatų mūr. Inesti \$25,000. Lietuvių kolonijoje tvirtas originalios statybos 7 butų mūrinis. Aukštos rendos, puikūs butai. Inesti \$6,500.

6 KAMB. PARKE skubiai parduodamas 2 butų namas, 6 ir 4 kamb. butai. Centrinis šildymas alyva, garažas. Aukšta nuoma. Vieną butą galima užimti tuojau. Inesti tik \$2,500.

Puikūs mūrinis, 5 ir 6 kamb., namas, pilnas rūšys, garažas. Centrinis šildymas. Pina kaina \$15,900.

GAGE PARKE kampinis 3 butų mūrinis, 5-4-3 kamb. butai. Centrinis šildymas alyva, garažas. \$200 mėn. pajamų ir butas pirkėjui.

MARQUETTE PK. pusantro aukšto mūrinis 4 metų senuos, 2 po 4 kamb., alyva šildomas, garažas — \$25,000.

MARQUETTE PARKE praplečiamas 9 mėn. senuosius mūrinis, 40 pėdų sklypo, 5 kamb. su 3 miegamaisiais pirmame aukšte, viršų ir rūdų plumbingai užbaigti dar 2 butam. Kaina \$26,000.

NORVILA 2600 W. 59th St. P. Prospekt 8-5454 Rezidencijos: WALbrook 5-1953

BERWYN — 1/2 duplex apylinkėje East ir 35th St., 6 kamb., alyva šild., plytelių vonia, kabinėtinė virtuvė. \$16,900. Svoboda, 6013 Cermak Road Bishop 2-2162

MARQUETTE Parke arti 71-os gatvės bifasias mūrinis namas, 2 po 5 ir ofisias. Grovehill 6-7692.

SAVININKAS parduoda biznio namą su krautuve ir butu apacioje ir 2 butais viršuje. esanti 4918-7th Ave., Kenosha, Wis., biznio apylinkėje. Arba mainys ant namo Chicagoje. Teirautis Kenoshoje aukščiau nurodytu adresu.

SKOKIE kooperatyviškas mūr. apartamentas, 4 1/2 kamb. Privatus porčius, dvigubi žieminiai langai ir tinkeliai. Gasu šildymas. Didelis sklypas, daug priedų. Pusė bloko i parką, krautuvės ir susisiekimas. \$13,000 — \$5,000 imokėti, \$8,000 morkičių iš 4 1/2% mokamas po \$73.50 mėnesiui už viską. Sautkite ORchard 5-0087

PARDUODAMAS mūrinis namas ir taverne su visais įrengimais. Prieinama kaina. Gera progą tinkamam asmeniui ar išnuomos. 7132 SO. RACINE AVE.

CICERO — mūr. 2 butų, 5-5 kamb. 19th ir 48th Ave. apylinkėje. Alyva šild. 2 karų garažas. \$24,300 — trečdalis imokėti. Svoboda, 6013 Cermak, Bishop 2-2162

LIUDAS TAUJENIS 6828 SO. MAPLEWOOD AVE. HEMlock 4-5848

NAMU REMONTAS (REMODELING) Atlieku cemento, karpentierio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko imokėti, o už didesnius darbus susitarimas. Dirbu Chicagoje ir priemėsčiuose.

PFTRAS POCIUS 6508 SO. TALMAN AVE. GROvehill 6-7692 arba LAfayette 3-1208

8 — NAUJIENOS. CHICAGO 8, ILL. —FRIDAY, JANUARY 24, 1958

New MAYTAG Mates

Actually duplicates hand-washing methods:
• Washes gently because agitation and spin-speed are slowed. As little as one minute wash time! (Regular speed for regular fabrics.)
• Allows even cold water wash and rinse, automatically! Warm or hot, too, of course.
• Matches water to load. Automatic Water Level Control saves up to 1 1/2 gallons per small load, automatically!
• Of course, regular fabrics get the regular MAYTAG treatment.

Rids you of the work and weather worries of line drying, and every dryer drawback as well:
• No more awkward, expensive, vent pipe.
• No more humid heat that's tough on walls.
• No more lint on the floor.
MAYTAG's patented water extractor ends all these annoyances. Clothes come out fluff-dried, smelling fresh as fresh-air dried!

SEE the new MAYTAG MATES... make it today!

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE
2647 West 51st St. HEEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS